

Programmdokument 2021–2024

Taastumise ja vastupidavuse suunas

**Programmdokument 2021–2024: taastumise ja
vastupidavuse suunas**

Aruandele viitamisel kasutage järgmist sõnastust:

Eurofound (2020), „Programmdokument 2021–2024: taastumise ja vastupidavuse suunas“, Dublin.

See dokument sisaldab Eurofoundi mitmeaastast tööprogrammi aastateks 2021–2024. Tervikdokument „*Programmdokument 2021–2024: taastumise ja vastupidavuse suunas*“ koos 2021. aasta tööprogrammi ja lisadega on inglise, prantsuse ja saksa keeles. Tervikdokument on avaldatud aadressil <http://eurofound.link/ef20029>.

© Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond (Eurofound), 2020.

Reprodutseerimine on lubatud allikale viitamisel.

Eurofoundi autoriõiguste alla mittekuuluvate fotode või muu materjali kasutamiseks või reprodutseerimiseks tuleb luba küsida otse autoriõiguse omanikelt.

Esilehe fotod: © Ndabcreativity, pikselstock, Gorodenkoff/Adobe Stock; Fotoluminate

LLC/Shutterstock

Kõik päringud autoriõiguste kohta tuleb esitada kirjalikult aadressil copyright@eurofound.europa.eu

Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond (Eurofound) on kolmepoolne Euroopa Liidu asutus, mis asutati 1975. aastal. Eurofoundi roll on pakkuda teadmisi sotsiaal-, tööhõive- ja tööpoliitika valdkonnas kooskõlas määrusega (EL) 2019/127.

Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond

Telefon: (+353 1) 204 31 00

E-post: information@eurofound.europa.eu

Veeb: www.eurofound.europa.eu

Sisukord

Dokumendis kasutatud lühendid	6
Eessõna	8
Missioon	9
I. Üldine kontekst aastateks 2021–2024	10
Sissejuhatus	10
Poliitikataust	11
Institutsionaalne kontekst	13
II. Mitmeaastane tööprogramm	14
Sissejuhatus	14
1. Mitmeaastane eesmärk	15
2. Tegevused	17
3. Horisontaalsed tegevused	32
4. Rakendamiseviisi kohaldamine	35
5. Inimressursside ja rahaliste vahendite väljavaade: ressursside planeerimine 2021–2024	37

Dokumendis kasutatud lühendid

AI	Tehisintellekt
CATI	Arvutipõhised telefoniküsitlused
Cedefop	Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus
CSRs	Riigipõhised soovitusel
ECS	Euroopa ettevõtete uuring
EFC	Majandus- ja rahanduskomitee
EGF	Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond
EIGE	Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut
EJM	Euroopa töökohtade uuring
ELA	Euroopa Tööjõuamet
EMCO	Tööhõivekomitee
EMP	Euroopa Majanduspiirkond
EPMS	Eurofoundi tulemuslikkuse seiresüsteem
EPSO	Euroopa Personalivaliku Amet
EQLS	Euroopa elukvaliteedi uuring
ERL	Elektrooniline reservnimekiri
ERM	Euroopa restruktureerimise jälgimise keskus
ESF	Euroopa Sotsiaalfond
ETF	Euroopa Koolitusfond
EU-OSHA	Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Amet

Eurofound	Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond
EU-SILC	Euroopa Liidu sissetulekute ja elamistingimuste statistikasüsteem
EWCS	Euroopa töötingimuste uuring
FRA	Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet
IKT	Info- ja sidetehnika
ILO	Rahvusvaheline Tööorganisatsioon
JRC	Teadusuuringute Ühiskeskus
KPI	Tulemuslikkuse põhinäitaja
MFF	Mitmeaastane finantsraamistik
NEET	Mittetöötav ja mitteõppiv
NGEU	Taasterahastu „NextGenerationEU“
OECD	Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon
SPC	Sotsiaalkaitsekomitee

Eessõna

Käesoleva programmdokumendi koostamise ajal (november 2020) mõjutab Euroopat jätkuvalt koroonaviirushaiguse (COVID-19) pandeemia ja viiruse levikuga võitlemiseks kehtestatud piirangumeetmed. Euroopa Liidus valitseb rängim tervishoiu-, majandus- ja sotsiaalkriis pärast Teist maailmasõda. Rakendatud on enneolematuid toetusmeetmeid, et tulla toime haiguse mõõtmete ja mõjuga ning EL on käivitamas oma kõigi aegade ambitsioonikaimat investeerimispaketti. Lähiaastatel, st käesoleva programmdokumendiga hõlmatud ajavahemikus 2021–2024, rakendatakse eeldatavasti poliitikad, millega ületada tervishoiuriskid ja luua alus kõikehõlmavaks taastumiseks, millega kaasneb majanduskasv ja töökohtade loomine. Ühtlasi on see ka aeg, mil käsitleda paljusid ühiskonna-, tööhõive- ja tööprobleeme, sealhulgas üleminekut digitaalsele ja CO₂-neutraalsele ühiskonnale.

Praegused murrangulised poliitilised muutused nõuavad palju ka Euroopa Liidult, mis püüab tagada õiglase ja konkurentsivõimelise keskkonna kõigile, kes elavad liidu piires. Probleemidele vaatamata tegutseb Eurofound jätkuvalt selle nimel, et anda teavet tõhusate tegevuskavade jaoks, mis võiksid tuua kaasa majanduse taastumise ja vastupanuvõime ning parandada kõigi elu- ja töökvaliteeti – seda rolli on täidetud ja selle eesmärgi poole püüeldud enam kui neli aastakümnet ja see tegevus jätkub ka praegu. Koostöös ELi ja riikide tasandi partneritega on uus asutamismäärusele tuginev tööprogramm Eurofoundi vastus poliitikakujundajate vajadustele ajal, mil nad võitlevad paljude probleemidega, mis tulenevad erakordsest muutustest ja ebakindluse perioodist.

Usume, et see tööprogramm aitab positiivselt kaasa nende isikute tegevusele, kes koostavad poliitika tegevuskava, millega parandada kõigi eurooplaste elu- ja töötingimusi praegusel olulisel ajal.

Juan Menéndez-Valdés

Tegevdirektor

Missioon

Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond (Eurofound) on Euroopa Liidu kolmepoolne asutus.

Eurofoundi asutamismääruses¹ sätestatakse, et asutuse eesmärk on pakkuda ELi institutsioonidele, organitele ja asutustele, liikmesriikidele ja sotsiaalpartneritele tuge elu- ja töötingimuste alaste poliitikameetmete väljatöötamisel ja rakendamisel, tööhõivemeetmete kavandamisel ning dialoogi edendamisel tööturu osapoolte vahel. Selleks edendab ja levitab Eurofound teadmisi, pakub poliitika kujundamiseks tõendusmaterjali ja teenuseid, sealhulgas teadusuuringutel põhinevaid järeldusi, ning soodustab teadmiste jagamist Euroopa Liidu ja liikmesriikide tasandil tegutsevate isikute vahel.

Eurofoundi missioon on pakkuda teadmisi, et aidata arendada paremat ja hästi põhjendatud sotsiaal- ja tööhõive- ja tööga seotud poliitikat.

Meie eesmärk on olla Euroopa juhtiv teadmiste allikas elu- ja töötingimuste parandamisel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. jaanuari 2019. aasta määrus (EL) 2019/127, millega asutatakse Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Sihtasutus (Eurofound) ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1365/75.

I. Üldine kontekst aastateks 2021–2024

Sissejuhatus

Käesolevat programmdokumenti koostatakse enneolematus olukorras. COVID-19 pandeemia on tõsiselt mõjutanud Euroopa Liitu, nagu ka ülejäänud maailma; Euroopa Majanduspiirkonnas (EMP) ja Ühendkuningriigis on registreeritud miljoneid haigusjuhtumeid ning surmajuhtumeid on olnud üle 200 000. ELi liikmesriigid on reageerinud, rakendades mitmesuguseid piiranguid ning ühtlasi kehtestades toetusmeetmed ettevõtetele ja kodanikele. Sotsiaalpartnerid on andnud tugeva omapoolse panuse, aidates muu hulgas pidada läbirääkimisi toetusmeetmete üle ja tagades, et töökohad jäävad kaitstuks. Et majandus oli juba niigi aeglustumas, lükkas pandeemia Euroopa majanduse ootamatusse langusesse ning langus oli suurim pärast Teist maailmasõda. Euroopa Komisjoni suveprognoosi kohaselt peaks SKP 2020. aastal ELis vähenema 8,3% võrra ning seejärel 2021. aastal ligikaudu 5,8% võrra tõusma. Šokk on olnud asümmeetriline ning tabanud riike ja majandussektoreid erineva tugevuse, sügavuse ja kestusega; sellega võib kaasneda ka ebavõrdsus taastumisel ning suuremad ja veelgi püsivamad erinevused ELi liikmesriikide, sektorite ja konkreetsete rühmade lõikes. Kriis on oluliselt mõjutanud Euroopa tööturгу, järsult suurendanud tööpuudusest, suurendanud oluliselt lühiajalise töö kasutamist ja toonud kaasa enneolematus mahus kaugtöötamise. Pärast tööpuuduse pidevat langust kaheksa aasta vältel (2013. aastal 11,4% kuni 2020. aasta veebruaris 6,5%) on see nüüd hakanud tõusma; töötundide maht on 2020. aasta esimeses ja teises kvartalis vähenenud kuni 25% võrra ning lühendatud tööaja levimus kogu ELis on aidanud ennetada veelgi suuremat töökohtade kadumist. 2020. aasta juunis taotlesid 42 miljonit töötajat lühendatud tööaega – 27% kõigist ELi töötajatest. Miljonid töötajad on pärast 2020. aasta märtsis kehtestatud liikumiskiiranguid teinud kaugtööd ja paljud jätkavad seda.² Majanduse väljavaated on ebakindlad, sõltudes korduvatest haiguspuhangutest, liikumiskiirangute ja toetusmeetmete kohaldamisest ning asümmeetrilisest mõjust majandussektoritele ja riikidele. Kahtlemata muudab COVID-19 kriis koos tagajärgedega tööturгу ja selle toimimist struktuurselt ning see avaldab mõju sellele, kuidas elame ja töötame.

COVID-19 kriis võib oluliselt võimendada ebakindlustunnet ja muret tulevikuväljavaadete pärast, peale enim tõrjutud ühiskonnarühmade ka suuremate elanikkonnarühmade seas, millega võib kaasneda eraldatus, illusioonide purunemine ja usaldamatus riigivõimu ja ka ELi lõimumise suhtes.

Samal ajal on struktuursete muutuste võimsad ajendid Euroopas jätkuvalt demograafia, tehnika, üleilmastumine ja kliimamuutused. Tehnika muutumine on jätkuvalt kiire ja mingil määral toetab seda COVID-19 kriis. Automatiseerimine, sh tehisintellekti abil, hävitab ja ka loob töökohti ning muudab töö olemust. Eurofound tõestas, et kuigi üleminek CO₂-neutraalsele majandusele võiks eeldatavasti töökohti pigem luua kui kaotada, muudab see ka tööhõive struktuuri.³ See üleminek võib ELi kõrgeid sihte arvestades tekitada inimestele elu ja tööga seotud ulatuslikumaid probleeme, mis tuleks lisada COVID-19 kriisist tulenevate teiste probleemide hulka.

Lisaks on liikmesriikide arvu vähenemine 28-lt 27-le ELi jaoks veel üks struktuurimuutus. 2020. aastal lõpeb Brexiti üleminekuperiood ning algab ELi ja Ühendkuningriigi teistsugune suhe.

² Euroopa Komisjon (2020), „Employment and Social Developments in Europe 2020”, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, Luxembourg.

³ Eurofound (2019), „The future of manufacturing in Europe”, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, Luxembourg.

Demograafilised muutused süvendavad mitut praegust probleemi. Euroopale iseloomulik vananev elanikkond süvendab veelgi tööjõu puudust ja oskuste nõudlusele mittevastavust ning tekitab (pikas perspektiivis) probleeme seoses tervishoiuga, kestlikkusega ja pensionide piisavusega. Prognooside kohaselt kahekordistub Aafrika rahvaarv 2050. aastaks (ÜRO 2017. aasta rahvastikuprognosis), samas on ka muud piirkonnad tõenäoliselt jätkuvalt rändajate lähtekohaks. Selline ELi demograafiliste puuduste ja naaberpiirkondade demograafilise buumi kombinatsioon avaldab tõenäoliselt jätkuvalt suurt survet rändevoogudele ning Euroopa ühiskondade ja töökohtade lõimimissuutlikkusele; see võib omakorda tekitada probleeme ELi ühtekuuluvuse jaoks. Struktuurimuutustega kaasneb tööhõive ning elu- ja töötingimuste valdkonnas palju probleeme, kuid need võivad pakkuda ka võimalust liikuda kaasavama, uuenduslikuma ja kestlikuma Euroopa poole.

Selle mõistmiseks ja seega nende oluliste teemade mõjutamiseks on kõigepealt vaja korrapäraselt jälgida nende arengut. Nagu märgiti Euroopa Ülemkogu 17.–21. juuli 2020 järeldustes,⁴ on tähelepanu keskpunkt tõenäoliselt jätkuvalt teemadel, mis on seotud sotsiaalse ühtekuuluvuse ja lähenemisega paremate elu- ja töötingimuste suhtes. Tähelepanu tuleks pöörata ka sellele, et tööturu kohandumine tulevaste struktuurimuutustega mitte ainult ei paranda konkurentsivõimet ega suurenda tööhõivet, vaid ka – nagu on märgitud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 2019. aasta juunis vastu võetud 100. aastapäeva deklaratsioonis – toob kaasa õiglase ülemineku sellisele töötamisele, mis aitab oma majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõõtmega kaasa kestlikule arengule.⁵ On selge, et kuigi pandeemia, sellele järgnevatel taastumismeetmetel ja mitmesugustel üleminekutel on paratamatult teatav asümmeetriliselt jaotuv mõju, on siiski ülioluline, et see mõju oleks õiglane.

Poliitikataust

- ELi institutsioonid tegutsevad, et reageerida COVID-19 kriisi sotsiaalsetele ja majanduslikele tagajärgedele. Eurofoundi volituste seisukohast erilise huvi valdkondades kiitis Euroopa Ülemkogu heaks stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli aktiveerimise, märkides, et see on õigeaegne, ajutine ja sihipärane, võimaldades liikmesriikidel võtta kõik vajalikud meetmed, et toetada oma tervishoiu- ja sotsiaalkaitstesüsteeme ning majandust. 2020. aasta mais võttis ülemkogu vastu TERA-programmi ehk ajutise kava, mille raames saaks anda kuni 100 miljardit eurot laenu liikmesriikidele, kus on avaliku sektori kulutused ootamatult ja järsku suurenenud lühendatud tööaja ja samalaadsete meetmete tõttu, sh füüsilisest isikust ettevõtjatele või teatud tervishoiumeetmete jaoks, eelkõige töökohtades kriisile reageerimiseks.
- ELi rahaliste vahendite osas võttis Euroopa Ülemkogu 21. juulil 2020 vastu 1824,3 miljardi euro suuruse paketi, mis ühendas mitmeaastase finantsraamistiku ja taasterahastu „NextGenerationEU“ (NGEU); paketi eesmärk on toetada ELi taastumist pärast COVID-19 pandeemiat ja edendada investeerimist keskkonnanahoidlikku majandusse ja digitehnoloogiasse. Esimest korda ELi ajaloo oli Euroopa Komisjonil võimalik anda turgudele laene kuni 750 miljardi euro ulatuses. Need rahalised vahendid on ette nähtud kasutamiseks laenude ja toetustena ning neid suunatakse mitmeaastase finantsraamistiku vahendite ja programmide kaudu.

⁴ Mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 teise rubriigi eesmärk on „luua ELi lisaväärtust, edendades lähenemist, toetades investeringuid, töökohtade loomist ja majanduskasvu, aidates vähendada majanduslikke, sotsiaalseid ja piirkondlikke erinevusi liikmesriikides ja kogu Euroopas“.

⁵ ILO 100. aastapäeva deklaratsioon töö tuleviku kohta võeti vastu Rahvusvahelise Töökonverentsi 108. istungjärgul Genfis 21. juunil 2019.

- ELi pikaajaline strateegia ei ole siiski muutunud. Euroopa Ülemkogu järeltas 2020. aasta juulis: „Nii NGEU kui ka mitmeaastane finantsraamistik aitavad muuta ELi selle oluliste poliitikate, eriti Euroopa rohelise kokkuleppe, digitaalse revolutsiooni ja vastupanuvõime kaudu.“
- EL tegeleb jätkuvalt Brexiti tagajärgedega. Kuigi läbirääkimised 2020. aasta suvel veel kestsid, võttis Euroopa Ülemkogu vastu Brexitiga kohanemise reservi, et toetada Brexitist enim mõjutatud liikmesriike ja majandussektoreid (5 miljardit eurot).
- ELi poliitikaust kajastab neid pikaajalisi probleeme ning püüab säilitada ja parandada Euroopas elu- ja töötingimusi ühendab ELi, selle liikmesriike ja sotsiaalpartnereid. EL ja liikmesriigid on käivitanud või välja pakkunud mitu algatusprojekti Euroopa sotsiaalõiguste samba, Euroopa Liidu Nõukogu strateegilise tegevuskava 2019–2024 ja Euroopa Komisjoni poliitiliste suuniste 2019–2024 raames. Lisaks täiendavad seda muutumisprotsessi eri tasanditel sotsiaalpartnerid, kellel on sotsiaalse dialoogi kaudu head võimalused kavandada tasakaalustatud meetmeid ja lahendusi, mis aitavad kaasa majanduslikule ja sotsiaalsele protsessile.
- Nagu teatas Euroopa Komisjon teatises „Tugev sotsiaalne Euroopa õiglase üleminekute jaoks“ (COM(2020) 14 final) ja oma 2021. aasta tööprogrammis (COM(2020) 690 final), pakub Euroopa Komisjon 2021. aastal välja tegevuskava Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta, mis võetakse Euroopa Ülemkogus vastu Portugali eesistumise ajal. Samuti pakub Euroopa Komisjon välja Euroopa lastegarantii soovituse, platvormitöötajate töötingimuste parandamise algatuse, isiklike õppekontode algatuse, mikrokvalifikatsioonitunnistuste Euroopa lähenemisviisi, kestliku majanduskasvu rahastamise tegevuskava, puudega inimeste õiguste strateegia, uue töötervishoiu- ja tööohutusstrateegia raamistiku ning teatise maapiirkondi käsitleva pikaajalise visiooni kohta. Komisjoni 2020. aasta kohandatud tööprogrammi kohaselt koostatakse ka roheline raamat vananemise kohta.⁶ 2020. aastal on käivitatud juba mitu algatust: näiteks sotsiaalpartneritega konsulteerimine võimalike meetmete üle, et lahendada õiglase miinimumpalgaga seotud probleemid Euroopa Liidus; Euroopa soolise võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025; noorte tööhõive toetamise pakett; eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse rahastu; LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkuse strateegia; 2020. aasta järgne romade võrdõiguslikkust, kaasamist ja osalemist käsitlev ELi strateegiline raamistik ning siduvad tasustamise läbipaistvusega seotud meetmed.
- Euroopa Ülemkogu järgib jätkuvalt oma strateegilist tegevuskava 2019–2024, mis võeti vastu 20. juunil 2019 ja milles sätestatakse neli põhiprioriteeti: kodanike ja vabaduste kaitsmine; tugeva ja elujõulise majandusliku baasi arendamine; kliimanetraalse, rohelise, õiglase ja sotsiaalse Euroopa rajamine ning Euroopa huvide ja väärtuste edendamine maailmas. Tegevuskavas viidatakse digitaalsele revolutsioonile ja tehisintellektile. Seoses sotsiaalsete probleemidega on kava eesmärk tagada, et keegi ei jääks rohepöörde, tehnika arengu ja üleilmastumise protsessis teistest maha, ning selles kutsutakse üles rakendama Euroopa sotsiaalõiguste sammast. Ülemkogu väljendab muret ebavõrdsuse, põlvkondadevahelise, territoriaalse ja hariduslõhe ning uute tõrjutusvormide pärast, kutsudes üles pakkuma võimalusi kõigile, tagama piisava sotsiaalkaitse ning kaasavad tööturud ja ühtekuuluvuse. Strateegilise tegevuskava võtavad vastu Euroopa Liidu institutsioonid oma tegevuse jaoks. Koosõlas Euroopa Ülemkogu strateegilise tegevuskavaga tutvustas Ursula von der Leyen 16. juulil 2019 Euroopa Komisjoni presidendi kandidaadina Euroopa Parlamendile poliitilisi suuniseid järgmisele Euroopa Komisjonile (2019–2024) kuues valdkonnas: Euroopa roheline kokkulepe, inimeste hüvanguks

⁶ Komisjoni 2020. aasta kohandatud tööprogramm: I lisa. Uued algatused.

toimiv majandus, digiajastule vastav Euroopa, euroopaliku eluviisi edendamine, Euroopa maailmapositsiooni tugevdamine ning uus hoog Euroopa demokraatiale. 2019. aastal vastu võetud Euroopa rohelises kokkuleppes kutsutakse üles tagama õiglast üleminekut kõigile ning nähakse ette ELi ringmajanduse tegevuskava ja uus õiglase ülemineku fond (JTF). 2020. aasta veebruaris välja pakutud eesmärgis „digiajastule vastav Euroopa“ nimetatakse muude algatuste seas tehisintellekti eetikamõjusid ja digiõppe tegevuskava. Eesmärgi „euroopaliku eluviisi edendamine“ all pakuti välja uus rände- ja varjupaigalepe. Eesmärk „Euroopa maailmapositsiooni tugevdamine“ sisaldab ettepanekut lisada kaubanduslepingutesse peatükk, mis on pühendatud kestlikule arengule ja kõrgeimatele keskkonna- ja sotsiaalkaitsestandarditele.

- Eurofoundi tegevuse jaoks on ülioluline ka sotsiaalpartnerite roll tööandjate ja töötajate vajadustele vastavate lahenduste väljatöötamisel. ILO 2019. aasta juunis vastu võetud 100. aastapäeva deklaratsioonis märgitakse, et möödunud sajandi kogemus kinnitas, et riikide valitsuste ning tööandjate ja töötajate esindajate pidev ja kooskõlastatud tegevus on ülimalt oluline sotsiaalse õigluse ja demokraatia saavutamiseks ning üleüldise ja kestva rahu edendamiseks. Lisaks tähendab praegune keeruline periood, et sotsiaalpartnerid panustavad püsivalt toetusmeetmete läbirääkimisse, ohutute töökohtade tagamisse ja tööturul COVID-19 kriisi tagajärgede juhtimisse. Kooskõlas oma 2019.–2021. aasta ühise tööprogrammiga on ELi sotsiaalpartnerid heaks kiitnud digitaliseerimise sõltumatu raamkokkuleppe, samuti korraldanud kohtumisi tööturu ja sotsiaalsüsteemi käsitlemiseks, keskendudes oskustele, aktiivsele tööturupoliitikale ja lapsehoiule. Samuti käsitletakse psühhosotsiaalseid küsimusi ja riske töökohal, suutlikkuse suurendamist tugevdatud sotsiaaldialoogi ja ringmajanduse jaoks. Uued tegevused lepatakse kokku järgmises ühises tööprogrammis.

Institutsionaalne kontekst

Komisjoni praeguses ettepanekus mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 jaoks sätestatakse Eurofoundi üldiseks toetuseks 2021. aastal 21 600 000 eurot, mille reaalkväärtus külmutatakse (võimaldades kompenseerida aasta inflatsioonimäära) kuni 2027. aastani. Eurofound otsib aktiivselt võimalusi vähendada veelgi kulusid, suurendada tõhusust ja saavutada tugevam koostoime. Finantsväljavaated panevad proovile Eurofoundi suutlikkuse täita oma volitusi oodatud tasemel, eelkõige andmete kogumisel ning elu- ja töötingimuste suundumuste seirel. Sellega seoses peab Eurofound oma ülesannete täitmiseks investeerima alternatiivsetesse meetmetesse, näiteks valima välja väikese arvu prioriteete ning otsima koostöö- ja partnerlusvõimalusi, ennekõike teiste ELi asutuste ja institutsioonidega.

Üldisemalt on Eurofound ELi asutuste tulemuspõhise juhtimise raames pühendunud sellele, et tagada pikaajaline ökoloogiline, sotsiaalne ja rahaline kestlikkus.

II. Mitmeaastane tööprogramm

Sissejuhatus

Eurofoundi aastate 2021–2024 prioriteete kujundavad sellised põhieesmärgid nagu soov saavutada sotsiaalne ühtekuuluvus ja õiglane üleminek muutuv keskkonnas pärast COVID-19 kriisi, nagu kirjeldati eelmises peatükis. Eurofound keskendub probleemidele, mille korral ta saab tugineda oma põhiteadmistele töötingimuste, töösuhete, tööhõive- ja elamistingimuste kohta, et toetada oma sidusrühmi tõenditega, mis võivad aidata neid nende poliitikameetmetes.

Programmdokumendil 2021–2024 on kuus strateegilist valdkonda, mida rakendatakse järgmiste tegevuste kaudu.

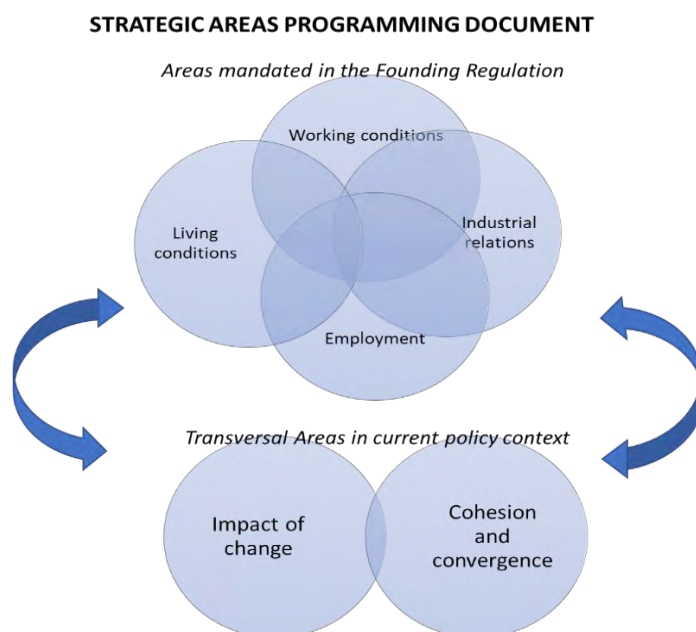
Esimesed neli on ette nähtud Eurofoundi asutamismääruses.⁷

1. **Töötingimused ja kestlik töö:** võrdlusandmete ja analüüside pakkumine, millega saab parandada töö kvaliteeti ja edendada töö kestlikkust kogu elu jooksul.
2. **Töösuhed ja sotsiaaldialoog:** eksperdikeskuse roll töösuhete ja sotsiaaldialoogi arengusuundumuste seirel ja analüüsimisel; tööturu osapoolte dialoogi edendamine.
3. **Tööhõive ja tööturud:** teadmiste pakkumine tööturu muutuste tuvastamiseks ja teadmispõhise tööhõivepoliitika jaoks, et parandada selle toimimist ja kaasatust.
4. **Elamistingimused ja elukvaliteet:** põhielementide kindlakstegemine ja analüüsimine inimeste elamistingimuste parandamiseks, sh teave, kuidas nad tajuvad elukvaliteeti ja ühiskonda.

Lisaks tegeleb Eurofound poliitikaprobleemidega kahes mitut valdkonda hõlmavas temavaldkonnas.

5. **Muutuste mõju prognoosimine ja juhtimine:** tõendite esitamine struktuurimuutuste kohta, mis on tingitud suuresti digiteerimisest ja kliimamuutustest, aga ka COVID-19 kriisist, ning mis võivad olla kasulikud õiglase ülemineku tagamisel tööhõivet, häid töötingimusi, sotsiaalkaitset ja töötajate õigusi edendaval viisil, ühtlasi parandades tööjõu tootlikkust, konkurentsivõimet ja jõukust.
6. **Sotsiaalse ühtekuuluvuse ja lähenemise edendamine:** osalemine poliitikaarutelus õigluse üle ning teavitades poliitikaid, mille eesmärk on parandada sotsiaalset ühtekuuluvust ja edendada ELis lähenemist paremate elu- ja tööstandardite kehtestamise poole.

⁷ Artikli 1 lõige 2: Asutuse eesmärk on laiendada ja levitada teadmisi, mis aitavad komisjoni ning teisi ELi institutsioone ja organeid, liikmesriike ja sotsiaalpartnereid selliste poliitikameetmete väljatöötamisel ja rakendamisel, mille eesmärk on parandada elu- ja töötingimusi, toetades tööhõivemeetmeid ja edendades dialoogi tööturu osapoolte vahel.

STRATEGIC AREAS PROGRAMMING DOCUMENT	STRATEEGILISTE VALDKONDADE PROGRAMMDOKUMENT
<i>Areas mandated in the Founding Regulation</i>	<i>Asutamismäärusega volitatud valdkonnad</i>
Working conditions	Töötingimused
Industrial relations	Töösuhted
Employment	Tööhõive
Living conditions	Elamistingimused
<i>Transversal Areas in current policy context</i>	<i>Valdkonnaülesed teemad praeguses poliitikakontekstis</i>
Impact of change	Muutuste mõju
Cohesion and convergence	Ühtekuuluvus ja lähenemine

Nende strateegiliste valdkondade analüüsimisel kasutatakse Eurofoundi seirevahendeid. Nende vahendite seas on Eurofoundi küsitlused, mis annavad väärtuslikku teavet kõigi eelnimetatud tegevuste kohta. Et poliitikakontekst on muutumas, pühendab Eurofound osa paindlikust võimekusest sellele, et suuta vastata programmiperioodil esitatud vajaduspõhiste taotlustele ja uute sidusrühmade vajadustele. Selles kontekstis ja programmi rakendamiseks on lisatud kaks tegevust:

7. **Uuringute haldamine ja arendamine**
8. **Vastamine vajaduspõhiste teabepäringutele**

Veel täiendavad programmdokumenti kaks horisontaalset tegevust:

9. **Ameti teabevahetus**
10. **Juhtimine ja arendamine**

1. Mitmeaastane eesmärk

Eurofoundi strateegiline eesmärk programmiperioodiks 2021–2024:

anda teaduslikult põhjendatud, erapooletuid, õigeaegseid ja poliitikate suhtes asjakohaseid teadmisi, mis aitavad paremini kaasa teadlikule poliitikale elu- ja töötingimuste parandamiseks ja ühtekuuluvuse tugevdamiseks muutuvast Euroopas.

Eurofoundi panus kõigis strateegilistes valdkondades on anda teavet poliitikakujundajatele, et

- parandada töö kvaliteeti ja edendada töö kestlikkust kogu elu jooksul (töötingimused ja kestlik töö);
- edendada tööturu osapoolte dialoogi (töösuhted ja sotsiaaldialoog);
- parandada tööturu toimimist ja kaasatust (tööhõive ja tööturud);
- parandada elu- ja ühiskonna kvaliteeti (elamistingimused ja elukvaliteet);
- tagada õiglased üleminekud, mis edendavad tööhõivet, häid töötingimusi, sotsiaalkaitset ja töötajate õigusi, parandades samal ajal ka tööjõu tootlikkust, konkurentsivõimet ja jõukust (muutuste mõju prognoosimine ja juhtimine);
- suurendada sotsiaalset ühtekuuluvust ja edendada parematele elu- ja tööstandarditele lähenemist (sotsiaalse ühtekuuluvuse ja lähenemise edendamine).

Eduka organisatsioonina kasutab Eurofound usaldusväärse juhtimise ning töötajate pideva enesearendamise kaudu inim- ja finantsressursse tulemuslikult ja tõhusalt.

Tulemuslikkuse seire

Eurofound kasutab mitmesuguseid vahendeid, et jälgida ja analüüsida oma tulemuslikkust ning esitada aruandeid oma tulemuslikkuse kohta eeldatud tulemuste saavutamisel.

Tulemuslikkuse põhinäitajad mõõdavad, kui hästi Eurofound tegutseb valdkondades, mis on asutuse strateegilise eesmärgi saavutamiseks eriti asjakohased. Tulemuslikkuse põhinäitajaid täiendatakse sisendi, väljundi ja tulemuste näitajatega. Tulemuslikkusandmete analüüs toetab juhtkonda tegevusprogrammi tulemuslikul ja tõhusal rakendamisel.

Sidusrühmade korrapärase tagasiside ja hinnangud, sh Euroopa Komisjoni tehtavad välishindamised süvendavad arusaama sellest, kui palju rakendavad ja väärtustavad sidusrühmad Eurofoundi tegevuse ja teadmiste kvaliteeti ja eriteadmisi.

Tulemuslikkuse põhinäitajad⁸

Tulemusnäitajad

Poliitika kujundamisse ja aruteludesse antava panuse asjakohasus (ja õigeaegsus) järgmiste tegevuste kaudu:

- Eurofoundi eriteadmiste rakendamine Euroopa tasandi poliitikadokumentides;
- Eurofoundi osalemine sidusrühmade koosolekutel ja üritustel;
- Eurofoundi teadmiste rakendamine meedia kaudu;
- Eurofoundi teadmiste rakendamine ja kaasamine veebilehe ja ameti muude platvormide kaudu.

Esitatud teadmiste usaldusväärsus ja sõltumatus:

- Eurofoundi teadusuuringute teadusliku kvaliteedi tunnustamine.

⁸ Tulemuslikkuse põhinäitajaid ja seirevahendeid kasutatakse ka tegevusdirektori töö tulemuslikkuse hindamiseks, nagu on sätestatud komisjoni talituste töödokumendis (2015).

Sisend- ja väljundnäitajad

inim- ja finantsressursside tulemuslik ja tõhus kasutamine, mida näitab

- eelarve täitmine,
- ametikohtade loetelu olemasolevate ametikohtade tõhus kasutamine;
- programmi täitmine.

2. Tegevused

2.1 1. tegevus. Töötingimused ja kestlik töö

Mitmeaastane perspektiiv

Ülevaade

Programmiperioodil 2021–2024 jätkab Eurofound töötingimuste muutuste seiret. Võimaluste piires hinnatakse ajalisi muutusi ja töökvaliteedi eri mõõtmetes toimunut ning võrreldakse eri riikide ja töötajarühmade järeltule. See hõlmab analüüsi COVID-19 pandeemia mõju kohta töötingimustele ja -kvaliteedile, eelkõige seoses muutustega töökorralduses, nt seoses kaugtöö, vahetustega töö ja kohandatud töökohtadega. Eriti keskendutakse mittestandardsetele töötamise vormidele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele. Tuginedes Eurofoundi kestliku töö kontseptsioonile, esitab ta ka tõendeid tegurite kohta, mis võimaldavad rohkematel töötajatel kauem töötada, ning selle kohta, mis tingimusi on vaja parandada ja kuidas seda saavutada.

Programmiperioodi alguses kogub Eurofound uusi andmeid Euroopa töötingimuste uuringu (EWCS) tegemise kaudu. COVID-19 kriisi tõttu kogutakse neid andmeid arvutipõhiste telefoniküsitluste abil. Kuigi on loobutud varasemates uuringutes kasutatud vahetutest küsitlustest, saab Eurofound esitada võrreldavaid andmeid, kuidas kogevad töötajad Euroopas töö kvaliteeti 2021. aastal,⁹ kasutades selleks töökvaliteedi seitsme mõõtme väljakujunenud raamistikku. Aja jooksul ilmnenu suundumuste analüüsimise võimalused on küsitluse tegemise meetodi muutumist arvestades piiratud, kuid suundumusi siiski uuritakse.

Varasemale koostööle tuginedes uurib Eurofound võimalust teha koos Rahvusvahelise Tööorganisatsiooniga programmiperioodil 2021–2024 teine töötingimuste ülemaailmsel tasandil võrdlev uuring. Samuti tehakse 2021. aasta andmestiku teisesed analüüsid. Töötingimuste edasisel analüüsil võidakse kasutada Euroopa ettevõtete 2019. aasta uuringust pärit andmeid ning tulevikus võidakse ette näha uus uuring, kui teiste asutuste ja organisatsioonidega saab alustada koostööd.

Töötingimuste ja töökvaliteedi analüüs peab eriti keskenduma COVID-19 pandeemia mõjule. Analüüsi käigus tuleb uurida, kas teatud tüüpi töökorraldus või tööviisid, mille maht kasvas 2020. aastal oluliselt, nt kaugtöö, töökohtade kohandamine, vahetustega töö või ümberpaigutamine, samuti tähelepanu pööramine töötervishoiu- ja tööohutusstandarditele on olnud ajutised nähtused seoses liikumispiirangutega, või kas nende nn looduslike eksperimentide tulemuseks on arvukamad

⁹ Töökohtade kvaliteedi seitse mõõdet on järgmised: füüsiline keskkond, töö intensiivsus, tööaja kvaliteet, sotsiaalne keskkond, oskused ja kaalutusõigus, väljavaated, sissetulekud.

struktuurimuutused, mis mõjutavad kestlikult töötajate heaolu. Tööohutuse ja -tervishoiu valdkonnas jätkub koostöö EU-OSHaga.

Füüsilisest isikust ettevõtjaks olemist uuritakse täheldatud töö kvaliteedile keskendudes, kuid samas uuritakse ka majanduslikku sõltuvust ja autonoomiat, esindatust ja sotsiaalkaitset.

Mittestandardseid tööhõivevorme käsitletakse kontekstides, milles need sagenevad või tõstatavad poliitikaküsimusi. Neid käsitletakse ka 5. tegevuse raames (muutuste mõju prognoosimine ja juhtimine), kui esineb uusi tööhõivevorme, mis on seotud muutusi vallandavate teguritega, millel võib olla oluline mõju tööhõivele ning töötingimustele ja sotsiaalkaitsele. Uuritakse, kas tööturuasutused suudavad tagada tööhõivet paindlikul tööturul, mis tagab head töötingimused ja kaitse.

Püüe parandada töötingimusi ja töö kvaliteeti on seotud ka vajadusega lahendada demograafiliste muutuste tagajärjel tekkinud probleeme. Demograafilised muutused, nimelt väike sündimus ja pikem eeldatav eluiga, võivad tingida vajaduse lõimida rohkem töötajaid tööturule ja hoida neid seal kauem. Tuginedes varasematele teadusuuringutele tegurite kohta, mis aitavad saavutada kestlikumat tööd, võiks Eurofound uurida töötajate tööhõive- ja töötingimusi, ettevõtete tavasid ja poliitikaid väljaspool töökohta, mis on aidanud tõhusalt suurendada eakate töötajate tööhõivemäära ja/või pikendada tööelu.

Eurofoundi küsitluste pikemaajalise käsitlemise raames koostati juhtrühmas teostatavusuuring, milles kirjeldati ja arutati stsenaariume Eurofoundi küsitluste rakendamiseks tulevikus. Uuringu ja arutelu alusel otsustati, et 2023. aastal teeb Eurofound Euroopa töötingimuste uuringu (EWCS), lisades mõne pärast COVID-19 asjakohaseks muutunud küsimuse töö- ja elutingimuste kohta. Uuringus osalejad värvatakse personaalselt. Vastajate enamikku käsitletakse samuti personaalselt, et tagada küsitluste tulemuste võrreldavus Euroopa töötingimuste uuringu varasemate voorudega. Et valmistada ette Eurofoundi uuringute üleminekut veebipõhisele andmehaldusele, värvatakse väiksem juhuvalim vastajatest, kes vastavad küsimustele veebis. See võimaldab valitud uuringuküsimuste korral võrrelda kummagi meetodiga saadud vastuseid. See võimaldab täiendavalt kontrollida, kuidas mõjutab kava minna üle veebipõhisele meetodile uuringu tõhusust ja andmekvaliteeti. 2023. aasta uuringu raames palutakse vastajatel osaleda mitmes veebipõhises järelküsitluses. Need hõlmavad küsimusi Euroopa töötingimuste uuringust, mida ei esitatud algses küsimustikus. See laiendab nende muutujate valikut, millega saab hallata suundumuse muutusi. See võimaldab kontrollida, milline on järelküsitlustikesse vastajate värbamise tõhusus ja milline mõju on sellistes küsimustikes osalemisest algsel keeldumisel, samuti kuidas mõjutab küsitlust valimi hilisem moodustamine.

Töötingimuste täiendav analüüs lisatakse kahte mitut teemat hõlmavasse tegevusse, milles käsitletakse muutuse mõju (5. tegevus) ning sotsiaalset ühtekuuluvust ja lähenemist (6. tegevus).

Eesmärgid

Selle tegevuse raames käsitletakse töö kvaliteedi parandamise probleemi ja muudetakse töö kogu elu jooksul kestlikuks; selleks esitatakse poliitikakujundajatele fakte ja arvandmeid töötingimuste kohta ja tõendeid töö kvaliteedi arengu kohta. Viimases keskendutakse pakiliste probleemide ja konkreetsete riskirühmade tuvastamisele ja analüüsimisele – ka COVID-19 kriisi mõju kontekstis.

Esitades teavet poliitikasekkumiste kohta, mis on olnud edukad töö kvaliteedi parandamisel ja töö kestlikumaks muutmisel, panustab Eurofound poliitikameetmesse.

Eeldatavad tulemused

Programmiperioodi lõpuks on Eurofound esitanud tõendeid paljude olemasolevate ja kavandavate õigusaktide kohta, näiteks seoses tööajaga, võrdse kohtlemise ja diskrimineerimisvastasusega. Uuringud, mis on seotud COVID-19 mõjuga töötingimustele, võivad anda teavet uute arutelude jaoks, näiteks kaugtööd reguleerivate nõuete (sh kättesaadamatu olemise õiguse), töötervishoiu ja tööohutuse, töökohtade kavandamise ja töökorralduse ning koolituste ja oskuste arendamise võimaluste kohta. Tööohutuse ja töötervishoiu valdkonnas jätkub koostöö EU-OSHaga.

Andmetes kirjeldatakse töötingimusi nii, nagu neid kogesid töötajad ELis 2021. aastal, ja nende töö kvaliteedi analüüs võimaldab asjakohastel poliitikakujundajatel ja/või hindajatel luua ettekujutuse töötingimustest ja töö kvaliteedist pärast COVID-19 kriisi; nii saab hinnata reguleerivate ja pehmete algatuste mõju, sh seoses Euroopa sotsiaalõiguste samba alusel tehtud algatustega (näiteks lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalu direktiiv ning läbipaistvate ja prognoositavate töötingimuste direktiiv), ja tuvastada lünki.

Töö kvaliteedi paljude näitajate korral on olemas aja jooksul ilmnenud suundumuste andmed, kuigi 2021. aastal kogutud andmete võrreldavus on piiratud, sest muutus andmekogumismeetod. Need andmed võimaldavad siiski liikuda veelgi rohkem eesmärgi poole toetada majanduskasvu, mida kvaliteetsete töökohtade loomisel saab mõõta nii, nagu märkis komisjoni president. Arvestades rõhuasetust Euroopa soolise võrdõiguslikkuse strateegiale ja komisjoni uusi poliitilisi suuniseid, pakub huvi töö kvaliteedi sooliste erinevuste analüüs, eriti COVID-19 kriisi mõju ja Euroopa soolise võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025 rakendamist silmas pidades.

Tõendite esitamisega ebatüüpilises tööhõives inimeste töötingimuste ja töö kvaliteedi kohta on Eurofound toetanud Euroopa sotsiaalõiguste samba eesmärki, aidates ennetada selliseid töösuhteid, mis toovad kaasa ebakindlad töötingimused. Konkreetsemalt on Eurofound riikide väga erinevaid kontekste arvesse võttes aidanud kaasa füüsilisest isikust töövõtjana töötamise eri vormide tuvastamisele, muu hulgas nende, mille omadusi võib pidada petturlikuks. Füüsilisest isikust ettevõtjate olukorra kohta esitatud tõendid aitavad kaasa võrdlusaluse loomisele, mille abil jälgida ja hinnata, kuidas rakendatakse nõukogu soovitusi töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate juurdepääsu kohta sotsiaalkaitsele.

Edukaks osutunud poliitikasekkumiste kohta teadmisi pakkudes on Eurofound toetanud liikmesriikidevahelisi vastastikuse õppimise ja vastastikuse hindamise protsesse. Näiteks teadmised, mida pakuti institutsionaalsete raamistike ja tegevuskavade kohta, mis toetavad töö kestlikumaks muutmist, mille tõestuseks on eakate töötajate suurem tööhõivemäär, annavad teavet ka Euroopa poolaasta protsessi ja riigipõhiste soovituste koostamiseks.

2.2 2. tegevus. Töösuhted ja sotsiaaldialoog

Mitmeaastane perspektiiv

Ülevaade

Eurofound toetab ka edaspidi tööturu osapoolte dialoogi ning analüüsib töösuhete süsteemide ja sotsiaaldialoogi muutusi. See tegevuskavade, institutsionaalsete raamistike ja tavade võrdlev analüüs aitab teha 5. ja 6. tegevuse teadusuuringuid. Tegevus tugineb Eurofoundi eksperditeadmistele töösuhete teemal ja selle aluseks on Eurofoundi korrespondentide võrgustiku liikmete teadmised riikide tasandil.

Esimene töösuund on seotud töösuhete osapoolte ja protsessidega ning raamistikuga, milles töösuhet kujundatakse (õigusaktide ja kollektiivlepingutega). Selles kontekstis esitatakse võrreldavat teavet töösuhete riiklike süsteemide kohta, sh riigi tasandi sotsiaaldialoogi, kollektiivlepingute protsesside ja tulemuste kohta.

Töösuhete peamiste mõõtmete raamistikku ja Eurofoundi loodud näitajate tulemustabelit ajakohastatakse programmiperioodi ajal. Riiklike töösuhete muutuste teavet ajakohastab korrapäraselt ja õigeaegselt Eurofoundi korrespondentide võrgustik; see hõlmab ka 2020. aastal loodud andmebaasi COVID-19 EU PolicyWatch uuendusi. Andmebaasis on teave valitsuste, sotsiaalpartnerite ja teiste osapoolte poliitikaalgatuste kohta, millega leevendatakse kriisi sotsiaalseid ja majanduslikke mõjusid. Oluliseks lähtepunktiks on majanduse taastumist toetavad meetmed.

Aruanded võivad sisaldada ka teavet kolmepoolse sotsiaaldialoogi toimimise kohta ja sotsiaalpartnerite kaasamise kohta riigi tasandil poliitika kujundamisse. Andmeid palga ja tööaja määramise kohta, sh miinimumpalga kohta, esitatakse korrapäraselt ning samuti avaldatakse tulemused tööaja muutumise kohta¹⁰. Kord kahe aasta jooksul ajakohastatakse riiklike tööaja kirjeldusi, mis hõlmavad struktuurset teavet töösuhete süsteemide ja teiste tööelu mõõtmete kohta. Andmeid ja järeldusi töövaidluste kohta, mis saadi eelmisel programmiperioodil tehtud kollektiivsete aktsioonide seire teostatavusuuringuga ja katseprojektiga, tutvustatakse lõplikus ülevaatearuandes.

Teine töösuund käsitleb sotsiaaldialoogi toetamist. ELi tasandil toetab Eurofound jätkuvalt sotsiaaldialoogi arengut, uurides sotsiaalpartnereid esindavaid organisatsioone. Uuringud on komisjoni jaoks empiiriline alus, mille põhjal teha otsuseid Euroopa tööturu osapoolte organisatsioonide osalemise kohta sotsiaaldialoogi komiteedes, ja pidada konsultatsioone Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 154 alusel, samuti alus, mille põhjal hinnata nende esindatavust oma sotsiaaldialoogi kontekstis, mille põhjal võetakse vastu nõukogu otsused ELi toimimise lepingu artikli 155 kohaselt. Varasemale tegevusele tuginedes saab Eurofound muuta kättesaadavaks oma eksperditeadmised, et toetada suutlikkuse suurendamise tegevusi töhusa sotsiaaldialoogi jaoks, ELi sotsiaaldialoogi komiteed ja ELi sotsiaalpartnerite arutelusid nende tööprogrammi raames. Tuginedes soovitudele, mis anti Eurofoundi aruandes „Capacity building for effective social dialogue“ (Suutlikkuse suurendamine töhusaks sotsiaaldialoogiks Euroopa Liidus, 2020), uurib Eurofound koos sotsiaalpartneritega täiendavate tegevuste arendamist selles valdkonnas, samuti otsitakse võimalusi organisatsioonilise toe andmiseks.

5. tegevusega (muutuste mõju prognoosimine ja juhtimine) käsitletakse sotsiaaldialoogi rolli restruktureerimise ja digiteerimise kontekstis. Sotsiaalpartneritel, eriti ettevõtte tasandil, on oluline

¹⁰ Palga ja tööaja muutuste täiendav analüüs toimub 6. tegevuse raames (sotsiaalse ühtekuuluvuse ja lähenemise edendamine).

roll muutuste prognoosimisel ja juhtimisel, näiteks töökoha ja töö sisu kohandamisel, ning siis, kui on vaja olulist restruktureerimist. Samamoodi käsitletakse 6. strateegilises valdkonnas (sotsiaalse ühtekuuluvuse ja lähenemise edendamine) sotsiaaldialoogi rolli teatud sotsiaalsete tulemuste saavutamisel.

Eesmärgid

Eurofoundi eesmärgid selles valdkonnas on toetada ELi institutsioone, liikmesriike ja sotsiaalpartnereid sotsiaaldialoogi edendamisel ning jälgida ja analüüsida töösuhtesüsteemide ja sotsiaaldialoogi muutusi riigi ja Euroopa tasandil. Eurofound kasutab võrdlusalusena korrapäraselt, õigeaegset ja usaldusväärset teavet peamiste muutuste kohta, mis mõjutavad töösuhete osapooli, protsesse ja võtmetulemusi, ning muudab andmed ja eksperditeadmised sotsiaaldialoogi toetamiseks kättesaadavaks.

Eeldatavad tulemused

Riiklike töösuhtesüsteemide ja tööelu väljundite suundumuste ja muutuste kohta usaldusväärse ja ajakohase teabe esitamisega (sh töövaidluste ja kollektiivsete aktsioonide aruandega) toetab Eurofound Euroopa institutsioone, riikide avaliku sektori asutusi ja sotsiaalpartnereid poliitikakujundamise eri tasanditel, sotsiaaldialoogis, kollektiivläbirääkimistel ja töösuhete reguleerimisel. Eurofoundi pakutavas sisendis pööratakse erilist tähelepanu meetmetele, mis on võetud COVID-19 kriisi tõttu.

Eurofound analüüsib arengusuundumusi eesmärgiga tuvastada viise kollektiivläbirääkimiste tugevdamiseks riigi tasandil ning toetada sotsiaalpartnereid ja Euroopa institutsioone sotsiaaldialoogi laialdasemal soodustamisel.

Eelkõige toetavad tehtud järeldused Euroopa sotsiaaldialoogi toimimist, näiteks toetavad need otsuste tegemist esindatavuse kohta konsulteerimise ja läbirääkimiste protsessis, samuti komiteede tegevust, ning Euroopa sotsiaalõiguste samba kaheksanda põhimõtte rakendamist (sotsiaaldialoog ja töötajate kaasamine). Järeldused toetavad ka õigusloomeprotsessi ja poliitika koordineerimist Euroopa poolaasta kaudu, andes seega väärtusliku sisendi poliitika jaoks asjakohastes teemades, mis on vajalikud poliitikakujundajatele ja töösuhete osapooltele.

Konkreetsete järeldustega püütakse anda panus miinimumpalga arutellu, algatustesse, mis edendavad õiglast, korralikku ja läbipaistvat palka (kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste samba kuuenda põhimõttega ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõttega tasu maksmisel), ning tööaja direktiivi järelevalvesse.

2.3 3. tegevus. Tööhõive ja tööturud

Mitmeaastane perspektiiv

Ülevaade

Pärast tööhõiveolukorra üldist paranemist suure majanduslanguse järel oli Euroopa tööturgudel taas keerukaid probleeme, kui 2020. aasta alguses puhkes maailmas COVID-19 pandeemia. Mõnes riigis, piirkonnas, sektoris ja kutsealal on oodata väga suurt tööpuudust ning kõige rohkem ja mõnikord ka kõige kauem kannatavad tõenäoliselt kõige ebakindlamas olukorras olevad ja haavatavamad töötajad. Eurofound täidab oma ülesannet – anda teavet, mille abil saavad poliitikakujundajatel

aidata leevendada pandeemia tagajärgi tööle ja tööhõivele ning tagada tööturu toimimine ja kaasatus. Eurofound kogub teavet, analüüsib tööhõivesuundumusi ja tööturu arengut ning toetab komisjoni ja teisi ELi institutsioone, liikmesriike ja sotsiaalpartnereid tööhõivepoliitika kavandamisel. Selleks täidab Eurofound ka edaspidi oma rolli tööturu suundumuste jälgimisel ja jälgib nende mõju eri rühmadele ning teeb sellest poliitikakujundajatele järeldusi.

Esimene selle tegevuse uurimissuund keskendub tööturu struktuuri muutumisele, sh COVID-19 pandeemia mõjule. Eurofound tuvastab suurenevad ja vähenevad sektorid, kutsealad ja pädevused, tuginedes Eurofoundi kasutatavate seirevahendite, Euroopa töökohtade uuringu, Euroopa ümberstruktureerimise jälgimise keskuse ja ka Eurostati andmete praegustele uuendustele ja analüüsidele. Euroopa töökohtade uuringuga antakse ka edaspidi ülevaade töökohtade arvu suurenemisest ja vähenemisest kutsealade ja sektorite lõikes ning tuvastatakse muutused tööülesannete kirjelduses ja töö kvaliteedi teatud aspektides, sh hariduse omandamisel. Tähelepanu keskmes on ka töökohad, millega on hõivatud väga suur arv töötajaid, või need, mis kasvavad või vähenevad kõige kiiremini. Koostöö Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskusega (JRC) eeldatavasti jätkub. Tegevus seoses restruktureerimisega võiks jätkuda sellega, et Euroopa ümberstruktureerimise jälgimise keskus analüüsib laiapõhjalisi sündmusi ning õigus- ja toetusmeetmeid, sh mõjutatud töötajate teisele tööle ülemineku soodustamist, ning sotsiaalpartnerite ja avaliku sektori asutuste välja töötatud meetmeid, sh meetmeid, mis tagavad juurdepääsu täienduskoolitusele ja kutsealasele ümberõppele töötajate korral, kes peavad liikuma ühelt töökohalt või ühest sektorist teise. Seda võiksid täiendada põhjalikumad kvalitatiivsed uuringud ettevõtete restruktureerimistavade kohta (sh sotsiaaldialoogi roll). Kaalutleda võiks ka piirkondlikku aspekti. Restruktureerimise uuringutega antakse jätkuvalt panus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF) tegevusse, samuti Euroopa Sotsiaalfondi+ (ESF+) tegevusse. Mõlema rahastamisvahendi tulemusi tutvustatakse koos, et anda ülevaade tööturu struktuurimuutustest.

Restruktureerimise analüüs annaks teavet ka 5. tegevuse jaoks (muutuste mõju prognoosimine ja juhtimine) seoses teatud liiki restruktureerimisega (näiteks seoses kliimamuutustega / üleminekuga CO₂-neutraalsele majandusele, digitaliseerimisega, tegevuse üleviimise ja tagasitoomisega), mida uuritakse selles valdkonnas täiendavalt.

Teise aspektina keskendutakse tööjõu puudusele ja alakasutatud potentsiaalile. Tuginedes 2017.–2020. aasta tööprogrammi raames tehtud uuringutele, keskendub analüüs peamiselt poliitikasekkumistele ja ettevõtete tavadele. Eurofound analüüsib tööturu ja sotsiaalpoliitika meetmete tõhusust, keskendudes eelkõige meetmetele, millega püütakse lahendada probleeme teatud sektorites, kus tavapäraselt on tööjõu puudus, mis avaldus veelgi selgemalt COVID-19 kriisi ajal. Vastavate lähenemisviisidega on võimalik suunata tähelepanu tööjõu pakkumisele ja nõudlusele ning asuda toetama aktiveerimist / aktiivset kaasamist ja mitmekesisusega arvestamist töökohal, keskendudes kasutamata või alakasutatud inimressurssidele ja annetele (näiteks geograafilise ja tööalasele liikuvusele, oskuste tööturu nõudlusele mittevastavusele ja tööajale, sh nn tööturu lõtkule, või suunates tähelepanu konkreetsetele tööturul alaesindatud sihtrühmadele, nt puudega inimesed, naised ja noored). Kaalutletakse komisjoni ja ELi fondide, nt ESF+, OECD ning teiste organisatsioonide seonduvat tegevust. Koostöövõimalusi Cedefopi ja Euroopa Tööjõuametiga (ELA) uuritakse seoses oskuste ja tööjõu liikuvusega tööjõu puuduse kõrvaldamiseks loodud tööhõivepoliitika kontekstis. Üldisemalt tuleks uurida teiste ressursside kasutamist (näiteks Euroopa

vabade töökohtade seire) ja teabevahetust teiste Euroopa osapooltega, kes käsitlevad tööjõu puudust ja alakasutatud potentsiaali (näiteks Euroopa avalike tööturuasutuste võrgustik).

See tegevus aitab samuti kaasa Euroopa ettevõtete uuringu uue voo ettevalmistamisele, mis on ette nähtud järgmises mitmeaastases programmis.

Eesmärgid

Eurofound jälgib ja analüüsib tööturu struktuuri muutumist, sh COVID-19 kriisi tagajärjel, töökohtade netoarvu ja töökaotusena sektorite ja kutsealade lõikes, samuti töökohtade struktuuri peamisi tunnuseid (näiteks hõive polariseerumine ja töökohtade muutuvad ülesanded). Lisaks annab Eurofound ajakohast teavet restruktureerimise kohta, st selle mõju kohta tööhõivele, samuti poliitikate ja õigusaktide kohta. Kokkuvõttes käsitletakse selle uurimistegevuse raames peamisi tööjõu puudusega seotud probleeme teatud sektorites ja kutsealadel, uurides asjakohaste poliitikate tõhusust.

Eeldatavad tulemused

Tööturu struktuurimuutuste ning pakkumise ja nõudluse muutuste analüüs võimaldab sidusrühmadel saada teavet, mida tavalised statistikaandmed ei käsitle, et paremini mõista hiljutisi suundumusi ja arenguid ning tuvastada seonduvaid võimalusi ja probleeme. See võib aidata saavutada ELi eesmärki luua piirkondades kvaliteetseid töökohti, samuti aidata arendada tulevast põhjalikku ja kooskõlastatud tööpoliitikat. Lisaks suuremahuliste restruktureerimiste üldisele jälgimisele perioodil, mida COVID-19 kriisi tagajärjel iseloomustavad olulised majandus- ja tööturušokid, saab Euroopa ümberstruktureerimise jälgimise keskus olla teadmusbasis Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi, õiglase ülemineku fondi ja ESF+ tegevuste jaoks, eelkõige seoses ettepanekutega laiendada pärast 2020. aastat Euroopa ümberstruktureerimise jälgimise keskuse tegevusalala, et hõlmata kõik suuremahulised restruktureerimised.

Euroopa töökohtade uuringu andmete alusel teavitatakse jätkuvalt poliitikakujundajaid sellest, kui palju riikide tööturul toimuvad tööhõivemuutused polariseeruvad ja suurenevad või kas nendes esineb muutuse muu muster. Analüüs selle kohta, mis aitab võidelda tööjõu puudusega ja aktiveerida kasutamata potentsiaali, aitab poliitikakujundajatel kavandada konkreetseid vahendeid. Selle tegevuse käigus jagatud teadmised on kasulik alus toetamiseks tõhusamaid poliitikaid, näiteks arutades tööturu reforme, sealhulgas Euroopa poolaasta kontekstis, sotsiaaldialoogi, ESF+ meetmete rakendamise üle seoses juurdepääsuga tööle, noorte ja naiste osaluse, aktiivse vananemise, rändajate ja puuetega inimeste lõimimise teemadel jne.

2.4 4. tegevus. Elamistingimused ja elukvaliteet

Mitmeaastane perspektiiv

Ülevaade

Tervisekriisi ja COVID-19 pandeemia järgnenud majanduskriis on põhjalikult mõjutanud Euroopa elanikke. Sel põhjusel on elamistingimuste ja elukvaliteedi uuringu tähtsus suurenenud ning Eurofound jälgib valdkonna suundumusi seoses selle probleemiga ka edaspidi.

Nagu on märgitud 1. ja 7. tegevuse kohta seoses aruteluga, milline võiks olla pikaajaline lähenemisviis Eurofoundi küsitlustele, teeb Eurofound 2023. aastal Euroopa töötingimuste uuringu,

milles on mõni küsimus COVID-19 järel asjakohaste töötingimuste ja elamistingimuste kohta. Uuringus osalejad värvatakse personaalselt. Vastajate enamikku küsitletakse samuti personaalselt, et tagada küsitluse tulemuste võrreldavus Euroopa töötingimuste uuringu varasemate voorudega. Et valmistada ette Eurofoundi uuringute üleminekut veebipõhisele meetodile, värvatakse väiksem juhuvalim vastajaid, kes vastavad küsimustele veebis. See võimaldab valitud uuringuküsimuste korral võrrelda mõlemal meetodil saadud vastuseid. See võimaldab täiendavalt kontrollida, kuidas mõjutab kava minna üle veebipõhisele meetodile uuringu tõhusust ja andmekvaliteeti. 2023. aasta uuringu raames palutakse vastajatel osaleda mitmes veebipõhises järelküsitluses. Need hõlmavad küsimusi Euroopa töötingimuste uuringust, mida ei esitatud alguses küsimustikus. See laiendab nende muutujate valikut, millega saab hallata suundumuse muutusi. See võimaldab kontrollida, milline on järelküsitlustikesse vastajate värbamise tõhusus ja milline mõju on sellistes küsitlustes osalemisest algsel keeldumisel, samuti küsitluse kadudel valimi loomise hilisemas etapis.

Euroopa elukvaliteedi uuring (EQLS) toimub eeldatavasti 2025. aastal, tuginedes 2023. aasta katseuuringu kogemustele.

Et Euroopa ühiskondades valitseb jätkuvalt COVID-19 pandeemiast tingitud ebakindlus, uurib Eurofound jätkuvalt majanduskriisi mõju eurooplaste elamistingimustele eri eluetappides ja seda, mis roll on mitmesugustel algatustel, millega leevendatakse ühiskonna eri kodanikurühmade sotsiaalseid probleeme.

Lisaks keskendub Eurofound elanikkonna vananemise mõjule, et reageerida olulisematele demograafilistele muutustele. See hõlmab eakate kodanike, sh eakate töötajate ja pensionäride elukvaliteedi teabe kogumist ja hindamist ning analüüsi sissetulekukindluse ja avalike teenuste rolli kohta, mis aitavad kaasa sõltumatule vananemisele. Eurofoundi teadustegevus pöörab tähelepanu kodanike eelistustele ja võimalustele osaleda ühiskonnas ja tööhõives, samuti selliste teenuste toetamisele, mis võimaldavad sama teha eakatel. Uus demograafiline olukord mõjutab ka nooremat põlvkonda ja naisi. Seda uuritakse teadusuuringute abil, milles keskendutakse noortele ja nende sotsiaalsele kaasatusele, samuti nende sotsiaalsele liikuvusele, sh põlvkondadevaheliste eeliste ja puuduste ülekandumisele. Varasematele uuringutele tuginedes uurib Eurofound kriisi erinevat mõju meestele ja naistele mitmes mõõtmes.

COVID-19 kriisi ajal oluliste probleemide korral olulises rollis olnud institutsioonid ja avalike teenuste osutajad kavandavad, täidavad ja toetavad paljusid elamistingimuste parandamise probleemide lahendamise meetmeid ja kasutavad tekkinud võimalusi. Selliste teenuste kvaliteeti ja õiglust (kättesaadavus ja taskukohasus), mille puhul võidakse keskenduda sotsiaal-, hoolekande- ja tervishoiuteenustele, uuritakse väljapakutud uue Eurofoundi küsitluse ja teiste andmeallikate, sh sissetulekute ja elamistingimuste ELi statistika ja põhiõigusi käsitleva uuringu olemasolevate tulemuste põhjal. Eurofound annab poliitikakujundajatele teavet, esitades tõendeid valdkonna suundumuste ja mõjutavate tegurite kohta seoses Euroopa sotsiaalõiguste samba III peatükis sisalduvate teenuste rakendamisega. Ühiskonna kvaliteedi teadusuuringud toetavad ka 6. tegevust (sotsiaalse ühtekuuluvuse ja lähenemise edendamine) sellistes küsimustes nagu usaldus, sotsiaalsed pinged ja avalike teenuste kvaliteet, nagu varem on uuritud Euroopa elukvaliteedi uuringus.

Eesmärgid

Selle tegevuse eesmärk on jälgida COVID-19 pandeemia ja järgnenud majanduskriisi mõju Euroopas ja anda teavet staatuse, suundumuste ja riskide kohta, samuti uurida Euroopa Liidus elamistingimuste parandamise võimalusi. Teadusuuringutes vaadeldakse laiemalt ühiskonna kvaliteeti ja kogukondi kohalikul või piirkondlikul tasandil, rõhutades sotsiaalkaitse rolli kõigile kodanikele, eriti keskendudes kõige haavatavamatele.

Teine eesmärk on toetada poliitikaarutelusid vananemise ja eakate kodanike sotsiaalse olukorra parandamise meetmete, iseseisva elu toetamise ning kvaliteetsete teenuste arendamise teemal mitteametliku hoolduse täiendamiseks kogu elu jooksul. Lisaks annavad teadusuuringud ajakohast teavet noorte, meeste ja naiste sotsiaalse olukorra kohta, et toetada nende kaasamist edendavaid poliitikameetmeid.

Eeldatavad tulemused

Teadusuuringute tulemused selgitavad, milline mõju on COVID-19 kriisiga seotud tervise- ja majandusprobleemidel elamistingimustele, ning need toetavad Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise algatusi ja hindamist ning aitavad säilitada Euroopa sotsiaalmudelit, pöörates erilist tähelepanu piirkondlikule mõõtmele. Konkreetsed järeldused demograafilistest muutustest mõjutatud rühmade, hoolduskohustuse, töö ja igapäevaelu tasakaalu muutuste, samuti kvaliteetsete avalike teenuste juurdepääsu kohta võivad toetada arutelu noortegarantii üle ja seda võib kasutada Euroopa poolaasta korral sotsiaalpoliitikaga seotud riigipõhiste soovitude jaoks, eelkõige seoses hoolekandega. Need uuringud võivad toetada arutelusid selliste algatuste üle nagu lastegarantii ning järeldused soolise võrdõiguslikkuse kohta annavad teavet Euroopa soolise võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025 jaoks. Hooldusteenuste uuringute tulemused võivad toetada Euroopa poolaasta arutelusid, mis on seotud sotsiaalkulutuste ja -teenustega, samuti võivad need aidata jälgida ja hinnata Ühtekuuluvusfondi ja ESF+ programmide rakendamist. Tulemustest võib olla kasu tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomitee aastaaruannete koostamisel ning Euroopa Komisjoni aruannete jaoks Euroopa tööhõive ja sotsiaalarengu teemal.

2.5 5. tegevus. Muutuste mõju prognoosimine ja juhtimine

Mitmeaastane perspektiiv

Ülevaade

Üldist konteksti kirjeldavas osas mainitud olulisemad suundumused mõjutavad kiireid muutusi majanduses ja tööturul. Digitaliseerimine ja üleminek CO₂-neutraalsele majandusele on praegu kaks kõige olulisemat tegurit COVID-19 kriisi eeldatava pikaajalisema mõju kõrval. Eurofound keskendub sellele, milline on nende tegurite mõju, mida vahel seostatakse uute ärimudelite ja teistsuguse töökorraldusega, tööhõive loomisele ja tööturu lõimimisele, töösuhetele ja töötingimustele, samuti nende mõjule tööturuasutustele – eelkõige õigusraamistiku, sotsiaaldialogi ja sotsiaalkaitse seisukohast. Uurida võiks teatud liiki organisatsioonide, näiteks VKEde või avaliku sektori asutuste rolle, olukordi ja probleeme.

Eurofound uurib aspekte, mis on seotud digitaliseerimise, sh tehisintellekti kasutuselevõttuga. See võib hõlmata privaatsete või isiklike andmete kasutamist ja omamist ning töötingimuste valdkonnas ka selliseid küsimusi nagu juhtimis- ja personalijuhtimise tavad, kaugtöö ja paindlik töökorraldus,

rühmatöö, kasutajaliidesed, tööaeg, kontrollimine ja järelevalve. Selleks võiks võimalikult palju rakendada Euroopa töötingimuste uuringu ja Euroopa ettevõtete uuringu andmeid. Uurimaks digiülemineku mõju tervisele ja ohutusele, eelkõige psühhosotsiaalseid riske ning digiülemineku eetilist mõõdet, võib kaalutleda koostööd Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Ameti (EU-OSHA) ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga (FRA).

Vähem teatakse CO₂-neutraalsele majandusele ülemineku mõju kohta, pidades silmas kliimaneutraalse Euroopa eesmärki, sh ringmajandust ja taasterahastut „NextGenerationEU“. Eurofound uurib sotsiaal-majanduslikke mõjusid, sh tööhõivele (vahetused ja töökohtade ümberkujundamine) ja töötingimustele, samuti ühiskonnale (nt kliimamuutusi käsitlevate poliitikate ülekanduv mõju). See töö võib osaliselt tugineda Eurofoundi tehtava töötleva tööstuse tuleviku katseuuringu tulemustele. Kavas on koostöö Euroopa Keskkonnaametiga.

Tuginedes 3. tegevuse raames (töehõive ja tööturud) tehtavatele teadusuuringutele, tuvastatakse asjaomastes sektorites toimunud restruktureerimine ja analüüsitakse seda. Restruktureerimist, mis on eelkõige seotud digitaliseerimisega ja üleminekuga CO₂-neutraalsele majandusele, võib tuvastada Euroopa ümberstruktureerimise jälgimise keskuse andmebaaside abil, kohandades sündmuste andmebaasi ja täiendades seda kvalitatiivsete uuringutega. Analüüs võiks hõlmata ka sotsiaaldialogi ja töötajate esindajate erirolli muutuste protsessi kavandamisel ja täitmisel, nt sotsiaalkavasid, sh toetust mõjutatud töötajate üleminekuks, ja muid meetmeid, nt aktiivset tööturupoliitikat, mis kajastuvad Euroopa ümberstruktureerimise jälgimise keskuse tugi- ja õigusandmebaasides.

Eurofound uurib selle tegevuse esimeses lõigus nimetatud valdkondades ka uute ärimudelite ja uue töökorralduse mõju. See võib hõlmata näiteks ka seda, et uuritakse uusi ettevõtetevahelisi ja -siseseid koostöö- ja tööviise, sh seoses platvormitöö või ringmajandusega. Jätakuvalt ollakse orienteeritud platvormitööle ja rohkem keskendutakse olukorra kirjeldamisele ja hindamisele, kui tõhusad on tuvastatud probleemide lahendamise algatused. Lisaks võiks uurida selliseid küsimusi nagu diskrimineerimine, sugu ja vanus või privaatsus.

Kirjeldatakse tulevasi potentsiaalseid muutuste stsenaariume, mida on mõjutanud digitaliseerimine või üleminek CO₂-neutraalsele majandusele. See hõlmaks arutelu sidusrühmadega soovitud tulemuste saavutamiseks võimalike vahendite ja meetmete teemal.

Käsitledes eespool kirjeldatud teadusuuringutes mõju töösuhetele, uurib Eurofound tavapärase sotsiaaldialogi rolli, võimalusi ja probleeme ning uut liiki kollektiivseid aktsioone, kui olemas.

Eesmärgid

Eurofound uurib, kuidas mõjutab digitaliseerimine ja üleminek CO₂-neutraalsele majandusele töehõive taset, töötingimusi (sh sotsiaalkaitset) ja töösuhteid, ning käsitleb töösuhete ja sotsiaaldialogi rolli selliste muutuste vormimisel ja rakendamisel, samuti mõju ühiskonnale ja kodanikele. Lisaks analüüsitakse mõju tööturuasutustele, eelkõige sotsiaalpartneritele ja õigusraamistikule, samuti eri piirkondadele ja ühiskonnarühmadele. Kirjeldatakse olemasolevaid muutuste haldamise meetmeid ja algatusi ning uuritakse, kuidas liikuda soovitud tuleviku poole.

Eeldatavad tulemused

Selle eesmärgi täitmisega saavad sidusrühmad vajalikud tõendid, et otsustada, kus ja kuidas sekkuda, et juhtida muutusi, optimeerida positiivset mõju ning ennetada digiteerimise ja CO₂-neutraalsele majandusele ülemineku soovimatuid tagajärgi tööle ja tööhõivele tööturul, mida mõjutab COVID-19 pandeemia. Keskendumine nende tegurite mõjule töökoha tasandil annab teavet, kuidas kõige paremini toetada tööandjaid ja töötajaid, et nad saaksid kasutada võimalusi ja leevendada probleeme, mis on seotud poliitikategevuskavas suure tähtsusega muutustega (näiteks muutused, mida käsitletakse taasterahastus „NextGenerationEU“, Euroopa rohelises kokkuleppes, ELi strateegilises tegevuskavas 2019–2024 või mis on seotud digiteenuste õigusakti, digiõppe tegevuskava, uue oskuste tegevuskava, ELi andmestrategie või ELi valge raamatuga tehisintellekti kohta). Sellised teadusuuringud võivad anda teavet uue VKEd strateegia ja tegevuste jaoks, mis on seotud ettevõtete abistamisega üleilmastumisega kohanemisel, ning seega panustatakse nendega komisjoni prioriteetidesse „digiajastule vastav Euroopa“ ja „inimeste hüvanguks toimiv majandus“.

Digitaliseerimist ja kliimamuutustega seotud ülemineku teadusuuringud võivad anda asjakohast teavet poliitikakujundajatele, kes otsivad lahendusi, millega panna turud tarbijate, ettevõtete, töötajate ja ühiskondade jaoks paremini tööle, arendada kestlikult linnu ja linnapiirkondi ning toetada piirkondi oma taristule ja teenustele juurdepääsu täiustamisel, nagu on ette nähtud komisjoni prioriteetides „digitaalajastule vastav Euroopa“, „Euroopa roheline kokkulepe“, „ühtekuuluvuspoliitika ja reformid“ ning „demokraatia ja demograafia“.

Uurides mõju tööturuasutustele, sh tööeeskirjadele ja sotsiaalpartneritele, saab toetada arutelusid teemal, kas tavapärased raamistikud sobivad muutuva töömaailma jaoks.

Kliimamuutuste poliitika ülekanduva mõju ja sotsiaalse õigluse maksimeerimise meetmete uurimine annab teavet õiglase ülemineku fondi jaoks. Reformide ja uute sekkumiste järelevalve võib toetada poliitikalähenemisviiside ja saadud teadmiste vahetamist sellega, et annab teavet, mis toimib ja mis mitte.

2.6 6. tegevus. Sotsiaalse ühtekuuluvuse ja lähenemise edendamine

Mitmeaastane perspektiiv

Ülevaade

Pärast majanduskasvu ja tööturul osalemise määra paranemist viimastel aastatel on COVID-19 pandeemia ja sellele järgnenud majanduskriis uus ja erakordne väljakutse Euroopa Liidu ning selle majandusliku ja sotsiaalse stabiilsuse jaoks. Kriisi äärmiselt rängad finantstagajärjed võivad vallandada uue killustatuse liikmesriikide tulemuslikkuses, näidates hiljuti saavutatud lähenemise haprust. Lisaks võib kriisi sotsiaal-majanduslik toime mõjutada kodanike ebavõrdsust, pannes paljusid eurooplasi tundma üha suuremat majanduslikku ja sotsiaalset ebakindlust ja rahulolematust, seda nii riigi kui ka Euroopa tasandil. Paremate töö- ja elamistingimuste poole liikumise toetamine ning majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamine on Euroopa Liidu jaoks äärmiselt oluline. Püüdes anda poliitikakujundajatele tõendeid, kuidas kriisi tagajärgi leevendada ning vähendada majanduslikku ja sotsiaalset killustatust, jätkab Eurofound veelgi laiemalt tähelepanu pööramist ülespoole suunatud lähenemisele, mis oli eelmise tööprogrammi teema. Konkreetsemalt keskendub Eurofound uute ebavõrdsuste olukordade võimalikule sagemisele ning püüab kirjeldada ja lahendada üha arvukamaid ELi sotsiaalse ühtekuuluvuse

probleeme. COVID-19 pandeemia mõju seireks koostab Eurofound ka edaspidi korrapäraselt aruandeid ülespoole suunatud lähenemise kohta sotsiaal-majanduslikust mõõtmest vaadatuna, samuti Euroopas täheldatud lähenemise kohta tööhõives, töö- ja elamistingimustes nii liikmesriikide kui ka piirkonna tasandil. Seda täiendavad uuringud, kuidas toimub lähenemine Euroopas võrreldes muude arenenud riikidega, näiteks Ameerika Ühendriikides, ning see võib olla võrdlusalus, millele tuginedes hinnata ELi tulemuslikkust lähenemisel. Lähenemise veebipõhist andmehoidlat ajakohastatakse ja arendatakse edasi.

Eurofound keskendub lisaks ka majanduslikku ja sotsiaalset lähenemist mõjutavatele teguritele ja tagajärgedele Euroopa Liidus. Uuringud toovad esile lähenemise eri mõõtmete seosed ja lähenemist mõjutavad tegurid, näiteks sotsiaalsed investeeringud, liikuvus ja institutsionaalne raamistik (nt tööeeskirjad, heaolusüsteemid, avaliku sektori teenused ja sotsiaaldialoog ning struktuurireformid). Uuritakse Euroopa tasandil COVID-19 pandeemiale ja sellest tingitud majanduskriisile reageerimiseks kehtestatud taastumisprogrammide majandusliku ja sotsiaalse lähendamise toimet ning võrreldakse seda 2008. aasta majanduskriisiga. See annab poliitikakujundajatele teavet lähenemise toetamiseks olemasolevate võimalike vahendite kohta ning nende algatuste tõhususe kohta. Erilist tähelepanu pööratakse lähenemise seirele ja selgitamisele euroalal, samuti riigirühmade erinevustele ning võimalikule tekkivale asümmeetriale. Eurofound arutab samuti, kuidas töösuhete protsessid, eriti kollektiivläbirääkimised, mõjutavad mõningate tulemuste lähenemist.

Teises töösuunas keskendutakse Euroopa Liidu sotsiaalsele ühtekuuluvusele, et anda poliitikakujundajatele teavet vahendite kohta, millega toetada poliitikaid, mille eesmärk on õiglasem ja kaasavam ühiskond. COVID-19 pandeemia tulemuseks oleks võinud olla olemasoleva ebavõrdsuse süvenemine või uue ebavõrdsuse tekkimine, mis oleks võinud mõjutada ühiskonda ja selle kodanikke laiemalt. Sotsiaalse ühtekuuluvuse vaatenurgast uuritakse ka majanduslikke, sotsiaalseid ja tervisega seotud erinevusi tööturul (nt sissetulek ja tööhõivekindlus), samuti oluliste kaupade ja teenuste (nt tervishoid, majutus, haridus ja sotsiaalkaitse) kvaliteeti ja kättesaadavust. Analüüsitakse ka seoseid rände ja lõimimise valdkonnaga. Analüüs tehakse eri ühiskonnarühmade, sealhulgas keskklasside kohta. Arvesse võetakse Eurofoundi uurimisandmete kasutamist, tuleviku väljavaateid ja õigluse tajumist. Lisaks uurib Eurofound ka ühtekuuluvuse puudumise avaldumist, mis peale materiaalse ja majandusliku olukorraga seostub ka institutsioonide usaldamisena ja ühiskonnarühmade (näiteks etniliste ja usurühmade) vaheliste pingete ja kodanike osalusena.

Eesmärgid

Tegevuse üldeesmärk on uurida liikmesriikide ja ühiskonnarühmade erinevuste kujunemise seoseid ja muutusi Euroopa sotsiaalses ühtekuuluvuses. Eelkõige on selle tegevuse eesmärk jälgida ülespoole suunatud majandusliku ja sotsiaalse lähenemise olulisemaid suundumusi ja mõjureid Euroopas, mõista COVID-19 mõju lähenemisele ning tuvastada peamisel poliitilised ajendid, mille abil tugevdada liikmesriikide vastupidavust ja edendada kestlikku ülespoole suunatud lähenemist.

Selle tegevuse abil püütakse uurida ka sotsiaalse ühtekuuluvuse suundumusi ja mõjureid, pöörates erilist tähelepanu ühiskonnarühmade vahel COVID-19 kriisi tagajärjel süvenenud erinevuste mõjule. Uuringute raames pööratakse tähelepanu ebavõrdsuse peamistele põhjustele ja olulisematele poliitikafoobadele, mis võiksid toetada mitmemõõtmelise ebavõrdsuse vähenemist ja sotsiaalse

ühtekuuluvuse suurendamise algatusi. Samuti antakse sellega poliitikakujundajatele võimalusi võtta meetmeid ebavõrdsuse vähendamiseks ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks Euroopas.

Eeldatavad tulemused

Selle tegevusega kogutud tõendid annavad poliitikakujundajatele teavet lähenemise uusimate suundumuste ja ajendite kohta, Euroopas valitseva ebavõrdsuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kohta, selgitades COVID-19 kriisi mõjusid. Lähenemise teadusuuringud on seotud ELi eesmärgiga saavutada kestlik majanduslik ja sotsiaalne lähenemine ning need aitavad tuvastada mõlema eesmärgi lünki ja kattuvusi. Uuringutes hinnatakse COVID-19 ja järgnenud majanduskriisi mõju lähendamise suundumustele ja majanduse taaselustamise programmide mõju kriisist tingitud võimaliku killustatuse vähendamisele, sh siseturu täieliku funktsionaalsuse kiire taastamise kaudu. Eesmärk on aidata kaasa arutelule Euroopa sotsiaalõiguste samba ning selle rakendus- ja seirerolli teemal (eelkõige Euroopa poolaasta protsessi kaudu), samuti majandus- ja rahaliidu reformimise arutelule.

Lisaks võib ühtekuuluvuse valdkonna tegevus aidata hinnata COVID-19 kriisi mõju ebavõrdsusele, et paremini kujundada ELi prioriteete, mille määratles Euroopa Ülemkogu seoses ühtekuuluvuse tugevdamise, ebavõrdsuse vähendamise ja sotsiaalkaitse rolliga. Nendest uuringutest saadavad tõendid ja teave annavad poliitikakujundajatele rohkem tegutsemisvõimalusi uues olukorras pärast COVID-19 pandeemiat ja need on väga asjakohased uuele Euroopa Komisjonile. Tegevus seoses usalduse ja rahulolematusega võib toetada Euroopa tuleviku arutelu üldisi algatusi. Seega aitavad selle tegevuse raames saavutatud tulemused kaasa Euroopa Komisjoni talituste ning tööhõivekomitee, sotsiaalkaitsekomitee, majandus- ja rahanduskomitee, nõukogu ja Euroopa Parlamendi tegevusele, sh Euroopa poolaasta raames.

2.7 7. tegevus. Uuringute haldamine ja arendamine

Mitmeaastane perspektiiv

Ülevaade

Eurofoundi küsitlused hõlmavad Eurofoundi strateegiliste prioriteetide raames väga mitmesuguseid poliitika jaoks asjakohaseid valdkondi ning need moodustavad mitmeaastase tööprogrammi olulise osa. Eurofound on paljude aastate jooksul teinud kolme Euroopa uuringut (Euroopa töötingimuste uuringut alates 1990. aastast, Euroopa elukvaliteedi uuringut alates 2003. aastast ja Euroopa ettevõtete uuringut alates 2004. aastast).

Viimastel aastatel on Eurofound valmistanud ette pikaajalist strateegiat, mille eesmärk on muuta uuringud tulevikukindlaks ja rahaliselt kestlikuks. Uuringute sagedus on üle vaadatud, uuritud on uusi andmekogumisviise ning on analüüsitud mittevastanute määra.

Aastatel 2021–2024 kavatakse Eurofound rakendada järgmised meetmed.

Jätakuvalt arendatakse edasi pikaajalist uuringustrateegiat, mis hõlmab mitmesuguste ja kulutõhusamate andmekogumisviiside elujõulisuse uurimist, arvestades uuringute üldist kvaliteeti ja ajalist võrreldavust. Lisaks käsitletakse uuringute haldamist, mis hõlmab uuringu korraldamise eri võimaluste hindamist, sh lepingute ja ELi asutustega edasise koostöö võimalusi, samuti paremat sünergiaid ja valimi mahu suurendamist liikmesriikidega aktiivsema koostöö kaudu. Edasine arendustöö hõlmab võimalike täiendavate andmeallikate uurimist, näiteks suurandmete analüüsi

ning mittetöenäosuslikke ja mittepistelisi veebiküsitlusi (tuginedes COVID-19 e-küsitluse kogemusele).

2021. aastal kasutusele võetav telefoniküsitluse vormis tehtav Euroopa töötingimuste uuring (EWCS-CATI 2021) hakkab asendama vahetut uuringut EWCS 2020, mille välitööd tuli COVID-19 pandeemia tõttu peatada. Vääramatü jõu tõttu oli uuringu tegemise meetodi asendamine arvutipõhiste telefoniküsitlustega ainus võimalik viis, kuidas Eurofound ja enamik muid maailma statistikaameteid said võimalikult kiiresti uuringu tegemist jätkata. Uuesti võetakse ühendust Euroopa töötingimuste 2020. aasta uuringus osalejatega, kes andsid loa endaga taas kontakteeruda.

Eurofoundi küsitluste pikemaajalise käsitluse raames koostati juhtrühmas teostatavusuuring, milles kirjeldati ja arutati eri stsenaariume Eurofoundi küsitluste rakendamiseks tulevikus. Uuringu ja arutelu alusel otsustati, et 2023. aastal teeb Eurofound Euroopa töötingimuste uuringu (EWCS), lisades mõne küsimuse töötingimuste ja elamistingimuste kohta, mis on asjakohased pärast COVID-19 kriisi. Uuringus osalejad värvatakse personaalselt. Vastajate enamikku küsitletakse samuti personaalselt, et tagada küsitluse tulemuste võrreldavus Euroopa töötingimuste uuringu varasemate voorudega. Et valmistada ette Eurofoundi uuringute üleminekut veebipõhisele andmehaldusele, värvatakse väiksem juhuvalim vastajatest, kes vastavad küsimustele veebis. See võimaldab valitud uuringuküsimuste korral võrrelda kummagi meetodiga saadud vastuseid. See võimaldab täiendavalt kontrollida, kuidas mõjutab kava minna üle veebipõhisele meetodile uuringu tõhusust ja andmekvaliteeti. 2023. aasta uuringu raames palutakse vastajatel osaleda mitmes veebipõhises järelküsitluses. Need hõlmavad küsimusi Euroopa töötingimuste uuringust, mida ei esitatud algses küsimustikus. See laiendab nende muutujate valikut, millega saab hallata suundumuse muutusi. See võimaldab kontrollida, milline on järelküsimustikesse vastajate värbamise tõhusus ja milline mõju on sellistes küsimustikes osalemisest algsel keeldumisel, samuti kuidas mõjutab küsitlust valimi hilisem moodustamine.

Euroopa elukvaliteedi uuring toimub eeldatavasti 2025. aastal, tuginedes 2023. aasta katseuuringu kogemustele.

Juhrühm koos juhatuse esindajatega osales teostatavusuuringus ning nad jälgivad võimalikke edasisi muutusi tulevaste uuringute lähenemisviisis.

Euroopa ettevõtete uuringu uus voor toimub järgmise programmiperioodi jooksul, kui suudetakse leida sobivad koostööpartnerid. 2019. aasta uuring hõlmas järgmisi valdkondi: töökorraldus, personalihalduse tavad, töötajate osalus, sotsiaaldialoog, oskustega seotud strateegiad ja digiüleminek töökoha tasandil.

Varasemate uuringute, st arvutipõhiste telefoniküsitluste vormis toimunud Euroopa töötingimuste uuringus (EWCS-CATI 2021) saadud andmete kasutamine jätkub mitmeaastase tsükli ajal, nagu on märgitud 1. tegevuse all.

Tegevusel on kolm töösuunda:

- uuringute tegemine: ettevalmistus ja andmete kogumine;
- uuringumetoodika arendamine: uuringute tulevikukindluse tagamine;
- uuringute haldamine: uuringukorralduse täiustamine.

Eesmärgid

Uuringud loovad olulise teadmusbasi Eurofoundi teadustööle ja suunavad seda. Eelmise programmiperioodi ajal hinnati uuesti pikaajalist lähenemisviisi uuringutele ning Eurofound töötas välja tulevaste uuringute pikaajalise strateegia, mille eesmärk on parem ressursikasutus ja olemine kursis metoodika arenguga.

Eurofound uurib erinevate ja kulutõhusamate andmekogumisviiside elujõulisust, analüüsides uuringu üldkvaliteeti ja tulemuste võrreldavust varem kogutud andmetega. Eurofoundi eesmärk on ka täiustada uuringukorraldust lepingute, suurema koostöö ja parema sünergia kaudu teiste ELi asutuste ja liikmesriikidega.

Eeldatavad tulemused

Eurofound on kasutusele võtnud tulevaste uuringute strateegia tagamaks, et asutus on oma pädevusvaldkondades poliitika suhtes jätkuvalt asjakohane andmeallikas.

2.8 8. tegevus. Vastamine vajaduspõhiste teabepäringutele

Mitmeaastane perspektiiv

Ülevaade

Et reageerida muutuvale teabevajadusele, mida ei olnud võimalik prognoosida programmi väljatöötamise ajal, ja poliitikakujundajate vajaduspõhiste teabepäringutele, jätab Eurofound endale võimaluse esitada taotluse korral oma sidusrühmadele taustdokumente, kohandatud aruandeid ja lühiuuringuid. Selle võimalusega saab ka uurida tekkivaid ja ettenägematuid küsimusi Eurofoundi algatusel. Juhatust teavitatakse kõikidest saadud taotlustest ja vajaduspõhisest tegevusest.

Eesmärk

Anda nõudmise korral asjakohast teavet Eurofoundi sidusrühmadele.

Väljundid

Kohandatud aruanded olemasolevate järeluste kohta

Uuringud vastusena sidusrühmade päringutele

Taustdokumendid

Osalus väljaannetes

Sidusrühmade rahastatud aruanded

Eeldatavad tulemused

Eurofoundil on paindlikkus reageerida muutuvale teabevajadusele ja esitada tõendeid tekkivate, prognoosimatute küsimuste kohta, mis nõuavad poliitikameetmete võtmist.

Euroopa Komisjonil, Euroopa Ülemkogul ja selle komiteedel, Euroopa Parlamendil, liikmesriikidel eesistujana, liikmesriikide valitsustel ja Euroopa sotsiaalpartneritel on võimalik saada taotluse korral sobivalt kohandatud teavet Eurofoundi pädevuses olevate temade kohta.

3. Horisontaalsed tegevused

3.1 9. tegevus. Teabevahetus

Mitmeaastane perspektiiv

Ülevaade

Teabevahetus on ülioluline, et täita Eurofoundi esmast ülesannet jagada teadmisi, teadusuuringutel põhinevaid järeldusi, tõenduspõhist teavet ja analüüse ning osutada teenuseid ja aidata kaasa teadmiste jagamisele sidusrühmade sees ja vahel.

Eurofound töötab teistsuguses, muutunud poliitikingimustega teabevahetuse kontekstis, muudetud asutamismääruse alusel ja tugevasti häiritud teabevahetuse õhkkonnas. Uued vahendid ja kanalid muutuvad pidevalt ning sellele vastukaaluks kohanduvad ka poliitikakujundajate eelistused.

Seda arvestades peab Eurofoundi tegevus olema väga selgelt suunatud sellele, kuidas tagada teadmiste jõudmine ELi ja liikmesriikide tasandil asjakohaste tegutsejateni, et seeläbi kujundada ja rakendada paremat poliitikat Eurofoundi pädevuse põhivaldkondades. Kasutajate tagasiside, analüüsid ja hinnangud annavad väga selge ettekujutuse, kuidas seda oleks kõige parem teha kõige ajakohasemal, asjakohasemal ja kulutõhusamal viisil.

Eesmärgid

Neli põhieesmärki moodustavad teabevahetuse ja teabe levitamise kava raamistiku.

1. Täita poliitikaprioriteete (kooskõlas ELi asjakohaste olulisemate prioriteetidega) teabevahetustegevuses tervikuna, prioriseerides poliitika jaoks asjakohaste toodete loomist ja edendamist ning tõstes esile eksperditeadmisi.
2. Rakendada sisu loomisel ja levitamisel põhimõtet „kõigepealt digitaalne“, prioriseerides tavapärase kanalite asemel veebipõhiseid ja mobiilseid kanaleid.
3. Kasutada teabevahetuses koostöösuhteid ELi institutsioonide (eriti komisjoni ja parlamendiga), teiste ELi asutuste, sotsiaalpartnerite, rahvusvaheliste organisatsioonide ja teiste mõjutajatega.
4. Arendada edasi liikmesriigi tasandi teabevahetust (jätkuvalt prioriseerides ELi tasandit), lõimides riikliku lähenemisviisi analüüsimise ja andmete jagamise protsessi, tõhustades teabevahetust ELi asutuste esindajatega liikmesriikides (nt ELi komiteed) ja uurida strateegilise koostöö võimalusi kolmepoolsete asutuste, liikmesriikide valitsuste, sotsiaalpartnerite ja teiste asjakohaste organisatsioonidega.

Eeldatavad tulemused

Teabevahetusega tagatakse, et poliitikakujundajatel ja olulisematel sidusrühmadel on õigeaegne ja lihtne juurdepääs Eurofoundi kõige asjakohasemale teabele, järeldustele ja analüüsidele sellisel viisil ja sellises vormis, mis võimaldab neil kujundada paremaid poliitikaid ühiskonna-, tööhõive- ja tööprobleemide lahendamiseks. Kampaaniad, mille eesmärk on suurendada teadlikkust Eurofoundi järeldustest, pädevusvaldkondadest ja uuest tööprogrammist, tagavad, et sidusrühmad teavad, kust ja kuidas saada õigel viisil õiget teavet oma tegevuse lihtsustamiseks. Tegevuse tulemuseks on muu hulgas veebist allalaadimise mahu ja kasutajate aktiivsuse suurenemine, ELi poliitika dokumentides sagedam viitamine Eurofoundi tegevusele, Eurofoundi ekspertide aktiivsem osalus ja kaasatus asjakohastesse olulisematesse poliitikaaruteludesse, Eurofoundi tegevuse aktiivsem kasutamine

meedias ja sagedam viitamine Eurofoundile akadeemilistes ajakirjades. Muude tulemuste seas on suurem teadlikkus Eurofoundist ja selle tegevusest uute kasutajate seas ning olemasolevate kasutajate suurem rahulolu. See kajastub jätkuvalt positiivse tagasisidena, poliitikakujundajate jätkuvate soovidenähtude ja asjatundliku teabe järele ELi ja liikmesriikide tasandil, ulatuslikuma haarde ja mõjuna meedias, aktiivsema suhtlusena ühismeedias ja registreeritud kontaktide suurema arvuna.

3.2 10. tegevus. Juhtimine ja arendamine

Mitmeaastane perspektiiv

Ülevaade

Eurofound teeb koostööd ELi institutsionaalses raamistikus. Eurofound on pühendunud kõrge professionaalse tasemega tulemuste saavutamisele, ühtlasi kasutades olemasolevaid ressursse tõhusalt ja tulemuslikult. Eurofoundi tegevused toimuvad avatud ja läbipaistvas (reguleerivas) juhtimisraamistikus ning need toimuvad koostöö ja rühmatöö vaimus. Organisatsiooni strateegilise eesmärgi toetamisel keskendutakse järgmistele aspektidele.

Arendada ja kaasata inimesi ning suurendada võimekust tegutseda häid tulemusi saavutava organisatsioonina.

- Pidevad investeeringud töötajate koolitusse ja arendamisse, et toetada kavandatavaid sekkumisvaldkondi.
- Juhtida inimeste kaasamist ja pühendumist organisatsiooni eesmärkidele, et suurendada organisatsiooni tulemuslikkust ja hoida töötajaid omanditunde, kohuse- ja vastutustunde abil organisatsioonis.

Pakkuda teavet ja andmeid, et teha teadlikke otsuseid vähete ressursside kasutamise kohta.

- Programmitöö tsükleid toetavad andmed ja tõendid selle saavutamise kohta vastavalt juurdunud hindamiskriteeriumitele ja tulemuslikkuse seire teabele, et parandada organisatsiooni tegevust, arengut ja kestlikkust tulevikus.
- Täiendavalt tugevdatakse tegevuspõhist eelarvestamist ja tegevuspõhist juhtimist, et toetada Eurofoundi hankestrateegiat ja optimeerida asutusesiseste ressursside jagamist.
- Tõhusad ja tulemuslikud töömeetodid ja ülesannete täitmine projekti- ja protsessijuhtimise standardite kohaldamise kaudu põhimõtte „kõigepealt digitaalne“ rõhutamise kontekstis.

Tulemuspõhise tegevuse toetamine kooskõlas ELi asutuste regulatiivnõuetele vastavuse ja juhtimis põhimõtetega.

- Eetilise käitumise ja tegutsemise toetamine, et vältida huvide konflikte, rikkumisi ja tagada täisleppimatus pettustega, tuginedes Eurofoundi sisekontrolliraamistikule.
- Eurofoundi kvaliteedijuhtimise lähenemisviisi veelgi professionaalsemaks muutmise kooskõlas juurdunud ja kujunevate tavadega teistes võrreldavates ELi asutustes, kui see on asjakohane Eurofoundi tegevuse jaoks.

Eesmärgid

Eurofound täidab oma volitust töötajate abil, kes saavutavad oma potentsiaali järgmiselt:

- rakendades arengukavasid, mis pakuvad põimõppe võimalusi;
- saades tuge tõhusatest projekti- ja protsessijuhtimise vahenditest;
- omades juurdepääsu andmetele ja analüüsidele programmide rakendamise kohta tõhusate digilahenduste abil.

Programmiperioodi vältel rakendab Eurofound oma kestlikusraamistikku majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõju kohta kooskõlas võrreldavat mõõtmist tagavate standarditega.

Eeldatavad tulemused

Töötajate pädevuste ja võimekuse optimeerimine programmi nõuete täitmisel.

Usaldusväärse finantsjuhtimise piisav kindlus, mis tugineb sisekontrollile ja eriaudititele.

4. Rakendamiseviisi kohaldamine

4.1 Meetodid ja vahendid

Eurofound rakendab käesoleval programmiperioodil mitmesuguseid teadusuuringute lähenemisviise, meetodikaid ja andmeallikaid. Eurofoundi uuringuvahendeid on kirjeldatud juba punktis „2.7. 7. tegevus. Uuringute haldamine ja arendamine“. Muud meetodid ja vahendid on järgmised.

- Teiste andmestike, peamiselt Eurostati andmekogumite analüüs Eurofoundi poolt. See hõlmab nii Eurostati kui ka teiste andmeallikate otsest kasutamist, samuti eri andmekogumite ühitamist, et luua ainulaadseid teabeallikaid, nagu toimub Euroopa töökohtade uuringuga.
- Riigi tasandi teabe kogumine ning õigusnõuete ja tavade võrdlemine. See toimub peamiselt kõigis liikmesriikides tegutsevate Eurofoundi korrespondentide võrgustiku kaudu. Selle lähenemisviisi näide on esindavusuuringud. Eurofoundi korrespondentide võrgustik panustab kõigis Eurofoundi teadusuuringute valdkondades (eriti valdkondades, kus puuduvad ühtlustatud andmeallikad), kirjeldades ja võrreldes institutsioonilisi raamistikke, poliitika ja tavasid. Valmistades ette uut hankemenetlust järgmiseks raamlepinguks korrespondentidega, hinnatakse teenuse mudelit ja vaadatakse nõuded uuesti läbi. Uuritakse sünergiaid Euroopa Komisjoni võrgustikega. Uus leping sõlmitakse 2022. aasta märtsis.
- Avalikult kättesaadava teabe süstematiseerimine, näiteks Euroopa ümberstruktureerimise jälgimise keskuses või kollektiivsete aktsioonide järelevalve katseprojekti. Eurofound uurib suurandmete ja kasutajate loodud teabe kasutamise muid võimalusi.
- Poliitika hindamise käsitlus tugineb eelkõige varasemate hinnangute hindamisele. Selleks koondatakse paljude uuringute andmed, vaadatakse need kriitiliselt läbi ja (kui teostatav) tehakse vahehinnangud. Teine võimalik lähenemisviis on kasutada eksperdiküsitlusi.
- Sellel programmiperioodil keskendutakse rohkem muutustele, kuid mõneti rõhutatakse ka tulevikule suunatud meetodeid, näiteks stsenaariumide koostamisele, prognoosimisele ja tagasisivaatamisele. Neid meetodeid tuleb sageli kasutada sidusrühmadega peetavates aruteludes. Uurimismeetodid võivad hõlmata ka tekkivate, kuid veel ebaoluliste ilmingute juhtumiuuringuid.
- Sellel programmiperioodil kasutatakse rohkem teiste tehtud teadusuuringuid, sh akadeemiliste ringkondade, teiste ELi institutsioonide ja asutuste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja eksperdirühmade uuringuid. Selliseid uuringuid saab kasutada mitme strateegilise valdkonna, nt muutuste ja ühtekuuluvuse probleemide lahendamiseks. Nende uuringutega saab ka anda olulistest poliitikaaruteludes poliitika jaoks asjakohaseid sisendeid.
- Kui asjakohane, uurib Eurofound riiklike haldusregistrite ja andmebaaside kasutamist, teades, et andmete kättesaadavus ja võrdlemine on keerukas.
- Suhteliselt suures mahus on võimalik teha vajaduspõhiseid uuringuid nii sidusrühmade taotlusel kui ka Eurofoundi enda algatusel, kui poliitikavajadused programmiperioodil muutuvad.

Valdav osa ressursidest suunatakse uuringutele ja Eurofoundi korrespondentide võrgustikku. Kui asjakohane, kaalutletakse muude vahendite ja lähenemisviiside kasutamist.

4.2 Koostöö ja partnerlus

Eurofound püüab luua ja säilitada tihedaid töösuhteid muude ELi asutustega. Oma tegevuses püüab ta jätkuvalt tugineda hästi toimivale koostööle teiste sõsarasutustega, mis käsitlevad tööhõivet ja

sotsiaalküsimusi (Cedefop, ELA, EU-OSHA ja ETF), samuti muude asutustega, mis on seotud Eurofoundi tegevusega (FRA, EIGE, EMP). Vastastikuse mõistmise memorandumitega ja tööprogrammide koordineerimisega võib kaasneda ühishuviga ühistegevuste valimine. Selles kontekstis uurib Eurofound järgmise Euroopa ettevõtete uuringu tegemiseks partnerlusvõimalusi Cedefopi ja muude ELi asutuste ja institutsioonidega. Eurofound on allkirjastanud teenustaseme kokkuleppe Euroopa Tööjõuametiga (ELA), et jagada Eurofoundi raamatupidamisametniku teenust, ja halduskokkuleppe Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskusega (EMCDDA), et osutada hindamisteenuseid. Samuti on kavas sõlmida vastastikuse mõistmise memorandum Euroopa Tööjõuametiga, mis hõlmaks võimalust võtta liikuvuse ühismeetmeid, kui mõlemad asutused peavad seda asjakohaseks.

Eurofound püüab veelgi rohkem arendada oma suhteid Euroopa Komisjoniga. See hõlmab tegevusi koostöös Teadusuuringute Ühiskeskusega. Koostööd on võimalik laiendada sellistes valdkondades nagu sotsiaalpartnerite suutlikkuse suurendamine Euroopa Sotsiaalfondi raamistikus ja restruktureerimistegevuses Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi jaoks. Eurofound uurib ka uusi koostöövõimalusi teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadiga, et avardada Eurofoundi praegust rolli. Vaadates läbi uut raamlepingut korrespondentide võrgustiku jaoks 2022. aastal, uurib Eurofound võimalusi ühendada jõude või saavutada suurem sünergia Euroopa Komisjoni võrgustikega.

Koostööd teabevahetuse valdkonnas kirjeldatakse täpsemalt järgmises osas. Eurofound otsib võimalusi koostööks üksustega, mis suudavad tegutseda mõjutajatena või aitavad luua sünergia Eurofoundi tegevusega. See hõlmaks koostöövõimaluste uurimist asutamismääruses nimetatud üksustega, näiteks riiklike kolmepoolsete asutustega.

Kui asjakohane, on Eurofound valmis komisjoni taotlusel sooritama katseprojekte ja ettevalmistavaid tegevusi, nagu on märgitud ühe ülesandena Eurofoundi asutamismääruses.

4.3 Kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega suhete strateegia

Eurofoundil on tihedad töösuhted selliste rahvusvaheliste organisatsioonidega nagu ILO ja OECD, mis võimaldab saavutada ELi poliitikaküsimuste analüüsimisel ülemaailmse vaatenurga.

Programmiperioodil loodab Eurofound korrata töötingimuste ülemaailmse analüüsi koos ILOga, tuginedes olemasolevale koostöö raamlepingule.

Eurofound prognoosib tegevuse jätkumist kandidaatriikides, tuginedes ELi asutuste positiivsele rollile laienemisega seotud riikidele suunatud ELi strateegia toetamisel. Eurofound pakub, et kaasab jätkuvalt neid riike oma uuringutesse; peale riikide omavahelise võrdluse võimalda see riikidel näha, kuidas elamis- ja töötingimused aja jooksul muutuvad.

Eurofound uurib ka võimalust rakendada samalaadset lähenemisviisi teiste riikide korral Euroopa naabuspoliitika rahastamisvahendi ida- ja lõunaosa raamistikus.

Rahvusvahelistele suhetele suunatud ressursse vähendatakse ja need kaasatakse aasta tööprogrammi tegevustesse. Piiratud mahus on lähetuskulud kaetud Eurofoundi lähetuste tavapäraselt eelarverealet.

5. Inimressursside ja rahaliste vahendite väljavaade: ressursside planeerimine 2021–2024

5.1 Rahalised vahendid

Programmdokumendi koostamise ajal saavutati nõukogus poliitiline kokkulepe seoses mitmeaastase finantsraamistikuga aastateks 2021–2027. Samas arutelud teise eelarvapäeva institutsiooni, Euroopa Parlamendiga, veel kestavad.

Allpool esitatud andmed tuginevad uusimale teabele mitmeaastase finantsraamistiku aruteludes, mille esitasid komisjoni talitused. Andmetes nähakse ette Eurofoundi toetuse külmutamine reaalkaardis (2018. aasta hindade tasemel) järgmiseks seitsmeks aastaks. Nominaalväärtuses võrdub see toetuse kasvamisega ligikaudu 2% aastas. See peaks võimaldama hüvitada eeldatava samas tempos kasvava aastase inflatsioonimäära.

Kavandatud 3. jaotise (tegevuskulud) rahastamistase 2021. aastaks on ligikaudu 6,1 miljonit eurot. Viimastel aastatel peaaegu külmutatud toetuse tõttu on see oluliselt väiksem kui 2010. aastal (ligikaudu 7,8 miljonit eurot). Toetuse eeldatava suurenemisega järgmisel seitsmel aastal pööratakse tagasi summade vähenemine 3. jaotises ning see aitab tuua selle 2023. aastaks tagasi 6,5 miljoni euroni. 1. jaotise (töötajad ja töötajatega seotud kulud) kasv on eeldatavasti ebaproportsionaalselt väike. Täiendavad rahalised vahendid tehakse kättesaadavaks 2. jaotise raames, et veelgi tugevdada IT-taristut, samuti selleks, et investeerida Eurofoundi kestlikkuskavasse, eelkõige seoses keskkonnakestlikkusega.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
(‘000 EUR)	Eelarve	2020. aasta programmdokument	Mitmeaastane finantsraamistik	Mitmeaastane finantsraamistik	Mitmeaastane finantsraamistik	Mitmeaastane finantsraamistik
Tulud						
Toetus	20 779	21 195	21 600	22 051	22 492	22 942
Muud tulud	200	200	220	219	218	218
Kokku	20 979	21 395	21 820	22 270	22 710	23 160
Kulud						
1. jaotis	13 810	13 925	14 080	14 220	14 490	14 700
2. jaotis	1520	1600	1640	1700	1750	1820
3. jaotis	5649	5870	6100	6350	6470	6640
Kokku	20 979	21 395	21 820	22 270	22 710	23 160

5.2 Inimressursid

Järgmises tabelis kirjeldatakse töötajate arvu kavandatavat muutumist 2024. aastani.

Töötajad	2020. aastaks kavandatud töötajate arv	2021. aastaks kavandatud töötajate arv	2022. aastaks kavandatud töötajate arv	2023. aastaks kavandatud töötajate arv	2024. aastaks kavandatud töötajate arv
AD kokku ¹¹	51	51	51	51	51
AST kokku ¹²	40	40	40	40	40
CA kokku ¹³	13	14	14	14	14
SNE ^{14, 15}	1	0	0	0	0
Struktuursete teenuste osutajad ¹⁶	7 ¹⁷	7	7	7	7
Kokku	112	112	112	112	112

Eurofound ei eelda töötajate üldarvu muutumist aastatel 2021–2024. Töötajate ja töötajaskonna muutumise üksikasjad on dokumendi „Programmdokument 2021–2024: taastumise ja vastupidavuse suunas“ tervikteksti III lisas.

Stabiilne töötajate arv kajastab volituste muutumatust ja enamiku ülesannete täitmise jätkumist. On oluline märkida, et aastatel 2013–2018 pidi Eurofound vähendama oma ametikohtade loetelu (AD ja AST) 10% võrra ning töötajate vähenemise kompenseerimiseks tuli võtta olulisi meetmeid ja teha ümberkorraldusi; samas püüti jätkuvalt täita tööprogrammi, suudeti isegi parandada Eurofoundi mainet ja suurendada nähtavust.

5.3 Tööülesannete arendamine ja suurem tulemuslikkus

Kuigi Eurofoundi asutamismääruse (määrus (EMÜ) nr 1365/75) läbivaatamise tulemusel ajakohastati volitusi, ei kaasnenud olulisi muutusi, mis mõjutaks ressursivajadusi. Käesolev programmdokument ei hõlma seepärast uusi ülesandeid ega olemasolevate ülesannete mahu kasvu.

Eurofoundile võib siiski usaldada selliseid ülesandeid nagu katseprojektide sooritamine või toetuslepingud, mida on vaja rahastada väljaspool siin esitatud ressursse.

¹¹ Administraatorite arv kokku on ametnike ja ajutiste teenistujate arvu summa.

¹² Assistentide arv kokku on ametnike ja ajutiste teenistujate arvu summa.

¹³ Lepingulised töötajad, täistööaja ekvivalendina.

¹⁴ Lähetatud riiklik ekspert.

¹⁵ SNE mõiste võeti kasutusele, kui lepingulise töötaja mõiste asendati SNEga. Alates 2021. aastast on see tagasi muudetud.

¹⁶ Teenusepakkujatega sõlmib lepingu eraõiguslik ettevõtte ja nad täidavad spetsiaalseid horisontaalseid / toetavaid allhankeülesandeid, näiteks IT-valdkonnas. Komisjoni korral tuleb täita järgmisi üldkriteeriume: 1) puudub üksikleping komisjoniga; 2) töötatakse komisjoni ruumides, tavaliselt kasutades personaalarvutit ja kontorilauda; 3) täidetakse komisjoni haldusnõudeid (töötõend jne) ja 4) töö toetab komisjoni lisaväärtust.

¹⁷ 1 toitlustusadministraator, 1 kokk, 2 köögiabilist, 1 koristaja, 2 turvatöötajat.

Olukorras, kus järgmise seitsme aasta eelarve võib olla külmutatud, on tulemuslikkuse kasv ainus viis, kuidas tulla toime inflatsiooni ja kulude muu tõusu võimaliku mõjuga. Et üle 60% eelarvest on seotud töötajate ja töötajatega seotud kuludega (1. jaotis), mida suuresti reguleerivad ELi personalieeskirjad, on võimalusi tulemuslikkuse kasvuks töötajate arvus ja vähem sellistes valdkondades nagu missioonid, hooned ja kokkuvõid hanketeenustes.

Oluline tulemuslikkuse kasvu mõjur võiks olla selliste teenuste osakaalu kasv, mida jagavad omavahel ELi asutused või Eurofound ja komisjon. Võrreldes paari aasta taguse ajaga on asutuste lähenemisviisis teenuste jagamisele muutunud palju professionaalsemaks: süstemaatiliselt vaadatakse läbi ülesanded, mida saab jagada, oluliselt on kasvanud jagatud hangete arv, mis võimaldab säästa halduskulusid ja tagada mastaabisäästu, ning korrapäraselt jälgitakse valdkonnas toimuvat ja koostatakse aruandeid. Eurofound allkirjastas 2020. aastal teenustaseme kokkuleppe Euroopa Tööjõuametiga, et jagada Eurofoundi peaarvepidaja teenuseid.

Samamoodi on viimasel paaril aastal järjekindlalt kasvanud komisjoniga jagatud teenuste ja ühishangete maht. Näiteks võttis Eurofound osaliselt kasutusele komisjoni personalihaldussüsteemi Sysper, mis võetakse täielikult kasutusele käesoleva programmdokumendi perioodil.

Kuigi nende muutuste tulemuseks on kindlasti olnud hangitud kaupade ja teenuste kõrgem kvaliteet ning mastaabisääst, on halduskoormuse ja kulude vähenemine vähem ilmne. Ühishangetes osalemise ja jagatud teenuste kasutamise menetlustega kaasnevad kooskõlastamiskulud, mis piiravad võimalikke sääste. See on ilmsem siis, kui Eurofound juhib ühishanget või osutab teenusi teistele. Komisjoni korral kaasneb sellega tavaliselt nõue tasuda väga olulist fikseeritud aastatasu, näiteks Sysperi kasutamise eest või võimaluse eest osaleda IT-hankemenetlustes.

Teenuste jagamise ja ühishangete kõrval on suuremas mahus ja paremate digilahenduste pakkumine Eurofoundi toetamiseks üks põhielement tulemuslikkuse kasvu saavutamisel. Ka digiüleminekust ajendatud protsesside ja projektide ümberkorraldamine halduskoormuse vähendamiseks on aspekt, millele keskendutakse lähiaastatel.

Võta ühendust ELiga

Isiklikult

Kõikjal Euroopa Liidus on sadu Europe Directi teabekeskusi. Teile lähima keskuse aadressi leiate:

https://europa.eu/european-union/contact_et

Telefoni või e-postiga

Europe Direct on teenus, mis vastab Teie küsimustele Euroopa Liidu kohta. Teenusega saate ühendust võtta:

- helistades tasuta numbril: 00 800 6 7 8 9 10 11 (mõni operaator võib nende kõnede eest tasu võtta),
- helistades järgmisel tavanumbril: +32 22999696 või
- e-posti teel: https://europa.eu/european-union/contact_et

ELi käsitleva teabe leidmine

Veebis

Euroopa Liitu käsitlev teave on kõigis ELi ametlikes keeltes kättesaadav Euroopa veebisaidil:

https://europa.eu/european-union/index_et

ELi väljaanded

Tasuta ja tasulisi ELi väljaandeid saab alla laadida või tellida järgmisel aadressil:

<https://op.europa.eu/et/publications>. Suuremas koguses tasuta väljaannete saamiseks võtke ühendust talitusega Europe Direct või oma kohaliku teabekeskusega (vt https://europa.eu/european-union/contact_et).

ELi õigus ja seonduvad dokumendid

ELi käsitleva õigusteabe, sealhulgas alates 1952. aastast kõigi ELi õigusaktide konsulteerimiseks kõigis ametlikes keeleversioonides vt EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu>

ELi avatud andmed

ELi avatud andmete portaal (<http://data.europa.eu/euodp/et>) võimaldab juurdepääsu ELi andmekogudele. Andmeid saab tasuta alla laadida ja taaskasutada nii ärilisel kui ka mitteärilisel eesmärgil.

Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond (Eurofound) on kolmepoolne Euroopa Liidu asutus, mis loodi 1975. aastal. Selle ülesanne on pakkuda teadmisi sotsiaal-, tööhõive- ja tööpoliitika valdkonnas kooskõlas määrusega (EL) 2019/127.

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus